

SALVA KINDLUSTUSE AS

**KONSOLIDEERITUD
MAJANDUSAASTA ARUANNE**

SEISUGA 31.12.2023

SISUKORD

TEGEVUSARUANNE	5
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	9
TÄHTSAMAD NÄITAJAD	9
KONSOLIDEERITUD KOONDKASUMIARUANNE	10
KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE	11
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE	12
KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	12
 RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD.....	 13
1. KOOSTAMISE ALUSED.....	13
2. ARVESTUS JA ESITUSVALUUTA	13
3. OLULISTE HINNANGUTE, EELDUSTE JA OTSUSTUSTE KASUTAMINE	13
4. MUUTUSED PEAMISTES ARVESTUSPÕHIMÕTETES	14
5. PEAMISED ARVESTUSPÕHIMÕTTED	17
6. RISKIJUHTIMINE JA KAPITALIJUHTIMINE	26
7. ÕIGLASE VÄÄRTUSE HINDAMINE	34
8. TULU KINDLUSTUSTEGEVUSEST	36
9. FINANTSTULEM INVESTEERINGUTELT.....	36
10. MUUD TULUD JA MUUD TEGEVUSKULUD	36
11. MUU FINANTSTULU- JA KULU	36
12. KULUD	37
13. FINANTSINVESTEERINGUD	37
14. MUUD VARAD JA ETTEMAKSTUD KULUD	38
15. KINNISVARAINVESTEERINGUD	39
16. MATERIAALNE PÕHIVARA	40
17. VARUD.....	40
18. IMMATERIAALNE PÕHIVARA.....	41
19. VÕLAD JA MUUD ETTEMAKSTUD TULUD	41
20. KINDLUSTUS- JA EDASIKINDLUSTUSLEPINGUD.....	42
21. KAHJUDE KUJUNEMINE	47
22. RENDIARVESTUS.....	48
23. OMAKAPITAL.....	49
24. ERALDISED JA POTENTSIAALSSED KOHUSTISED	49
25. TEHINGUD SEOTUD OSAPOOLETGA	50
26. TÜTARETTEVÕTTED	51
27. EMAETTEVÕTTE KONSOLIDEERIMATA PÕHIARUANDED NAGU NEED ON NÕUTUD EESTI RAAMATUPIDAMISE SEADUSES.....	51
 JUHATUSE ALLKIRJAD 2023. AASTA AASTAARUANDELE	 54
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	55

SALVA KINDLUSTUSE AS ÜLDANDMED

Ärinimi:	Salva Kindlustuse AS
Aadress:	Pärnu mnt.16, 10141 Tallinn
Äriregistri kood:	10284984
Telefon:	6800 500
Faks:	6800 501
Elektronpost:	salva@salva.ee
Interneti kodulehekülg:	http://www.salva.ee
Põhitegevusala:	Kahjukindlustus
Majandusaasta algus:	01.01.2023
Majandusaasta lõpp:	31.12.2023
Tegevjuht:	Tiit Pahapill
Audiitor:	KPMG Baltics OÜ

VISIOON, MISSIOON JA STRATEEGIA

VISIOON

Olla klientide silmis hea kodumaise kindlustusseltsi võrdkujuks.

MISSIOON

Oleme pidevalt arenev kahjukindlustusselts, mis läbi meie töötajate professionaalsete kogemuste, korrektse asjaajamise ja kliendisõbraliku suhtumise pakub usaldusväärset kindlustusteenust kõigile klientidele ning koostööpartneritele.

VÄÄRTUSED

TUGEVAD KAHEPOOLSED KLIENDISUHTED

Meie juurde on lihtne ja mugav pöörduda kõigis esindustes üle Eesti, koduleheküljelt või telefoni teel. Iga klient on meile eriline, kontaktid meie ja klientide vahel on alati suunatud mõlemat poolt rahuldava tulemuse saavutamiseks. Klientide usaldus on meie suurim väärtus.

MOTIVEERIV TÖÖKESKKOND

Pakume oma töötajatele kaasaegset ja uuenduslikku keskkonda, kus pole unustatud hea tulemuse saavutamiseks vajaliku meeskonnatunde loomise kõrval ka igaühe personaalseid vajadusi. Koolitame pidevalt töötajaid, hindame haritust ning professionaalset eneseteostust. Arvestame iga töötaja panust üldiste eesmärkide saavutamisel.

KVALITEETNE JA USALDUSVÄÄRNE TEENUS

Tagame pakutava kindlustusteenuse kõrge kvaliteedi pikaajaliste kogemuste, korrektse asjaajamisstiili ning kiire reageerimisvõimega. Pöörame olulist tähelepanu riskide maandamisele ning teenuste pidevale täiustamisele. Jääme kõigis situatsioonides avatuks ning objektiivseks, kvaliteedis kvantiteedi nimel allaandmisi ei tee. Klient võib meie peale kindel olla.

TEGEVUSARUANNE

ÜLDINE INFORMATSIOON

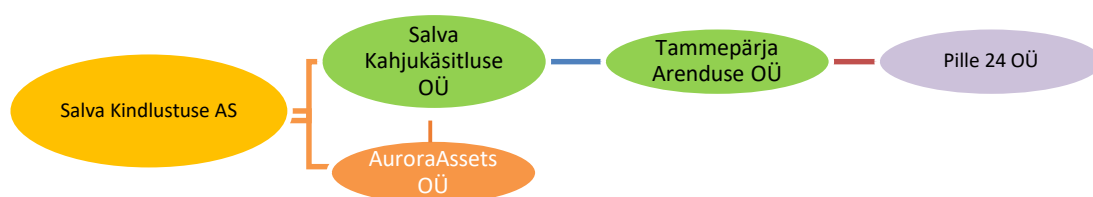
Salva Kindlustuse AS (edaspidi „Selts“ või „Salva“) ja tema tütarettevõtted (koos „Salva kontsern“ või „Kontsern“) on tegev Eesti kahjukindlustusturul aastast 1993 ning on kolmekümne tegevusaasta jooksul olnud tugevaks täisteenust pakkuvaks kahjukindlustusseltsiks Eestis.

Tänapäeval kuuluvad Seltsi portfelli kõik enamlevinud kahjukindlustustooted. Seltsi äritegevus hõlmab nii era- kui ärikliente.

Selts on registreeritud ja tegutseb Eestis. Peame oluliseks maakondades kindlustuskompetentsi hoidmist ning seetõttu hõlmab Salva struktuur esindusi ja müügipunkte ning kaasaegset [e-poodi](#). Seltsi esindused (8) ja müügipunktid (6) asuvad üle Eesti ja peakontor Tallinnas.

SALVA KINDLUSTUSE AS KONTSERN

KONSOLIDEERIMISGRUPPI KUULUVAD ÄRIÜHINGUD

Ärinimi	Põhitegevus	Osalus (%)
Salva Kindlustuse AS 10284984	kahjukindlustus	100%
Salva Kahjukäsitluse OÜ* 10259383	kindlustusjuhtumite käsitlemine, sõidukite rent, varade haldus	100%
Tammepärja Arenduse OÜ** 14484444	Kinnisvaraarendus	100%
Pille 24 OÜ *** 14830857	Kinnisvaraarendus ja -haldus	100%
AuroraAssets OÜ 16437041	Investeeringute haldus	50,21%

*Salva Kindlustuse AS konsolideeritud tütarettevõtted.

** Salva Kahjukäsitluse OÜ tütar- ja sidusettevõtted

*** Tammepärja Arenduse OÜ tütarettevõtte

Salva Kahjukäsitluse OÜ osutab kindlustusjuhtumite käsitlemise ja varade halduse teenust emaettevõttele.

Tammepärja Arenduse OÜ asutati 2018. aastal kinnisvaraprojekti ellu viimiseks ning Pille 24 OÜ 2019. aastal Pille 24 kinnistuga seotud kinnisvaraprojekti ellu viimiseks. AuroraAssets OÜ loodi 2022. aastal investeeringu haldamiseks.

MAJANDUSKESKKOND

2023. aasta kulges keerulises makroökonomilises keskkonnas. Eesti Panga prognoosi kohaselt langes Eesti majandus 2023. aastal 3,5% ja 2024. aastal kasvab 0,4%. Kiiremat majanduskasvu on oodata alates 2025. aastast. Kahanev majandus toob sel aastal kaasa töötuse mõningase kasvu, kuid inimeste ostujõud jätkab paranemist, sest hinnatõus on taltunud.

Hinnakasvu aeglustumise taga on peamiselt energiahindade taandumine eelmise aasta rekordiliselt tasemelt. Üldine hinnasurve on seetõttu mõnevõrra leevenenud, kuid mitte vaibunud. Inflatsiooni paranemise lootus on jälle löögi saanud sündmustega Punasel merel ning see võib edasi lükata keskpankade plaani hakata intressimäärasid kevadest alates alandama.

Eesti majanduskasvus seega kiiret taastumist ei toimu. Loodetavasti 2024. aasta alguses majanduse langus peatub ja pöördub kasvule. Eesti eksporditurgude olukord püsib tagasihoidlik ning sise-nõudluse kasvu pidurdavad nii tõusnud intressid, ekspordisektori vähenenud tööjõuvajadus kui ka tarbijate ning ettevõtjate ebakindlus. Lisame siia jätkuva sõja Ukrainas ja lahvatanud Lähis-Ida kriisi ning kriisi Punasel merel, on ebakindlust palju ja prognoose teha keeruline.

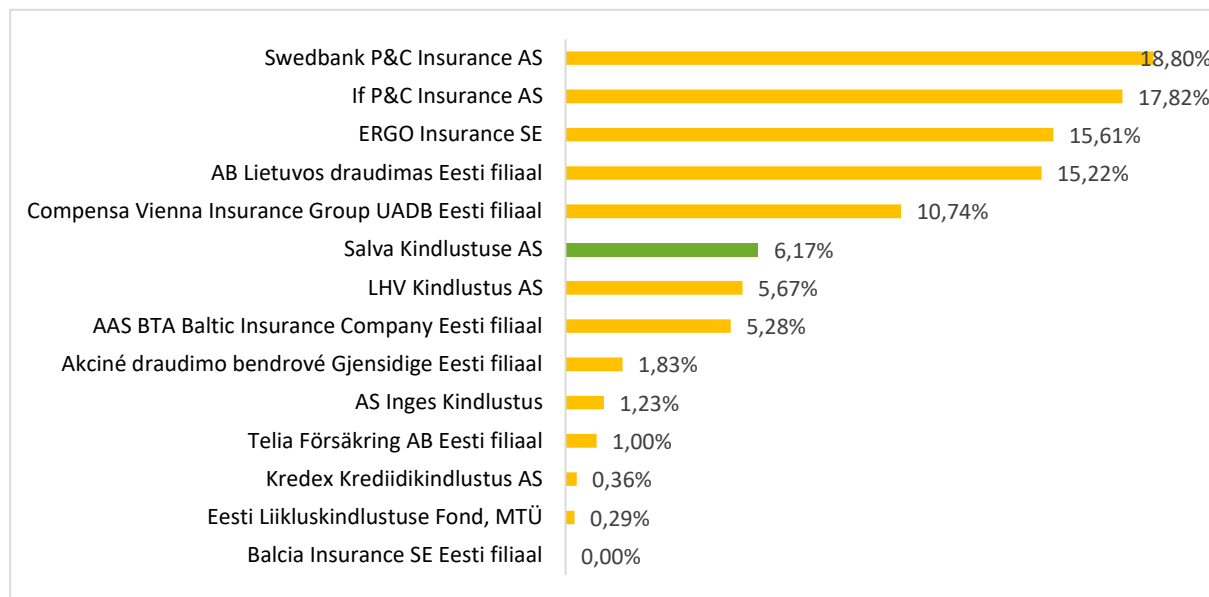
Sellest tulenevalt on Salva kontsern valmistunud võimalikeks mõjudeks, tehes konservatiivseid müügiplaanid ja ettevaatlikult valides investeeritavaid varasid.

KAHJUKINDLUSTUSTURG

Statistikaameti andmetele tuginedes saab ülevaate Eesti kahjukindlustusturust, kuigi statistikas kajastuvad kogu kindlustuslepingu alusel tasumisele kuuluvaid makseid saadud kindlustusmaksete asemel ning andmed ei ole kindlustuslepingute pikkustest olenevalt ja vahendustasude katte erinevast kajastamisest tulenevalt lõpuni võrreldavad. Kahjukindlustusseltside poolt 2023. aastal Eesti kindlustusturul sõlmitud kindlustuslepingute kindlustusmaksed moodustasid kokku 554 454 tuh eurot (2022: 471 461), s.o. 18% rohkem kui eelmisel aastal. Kindlustusmaksete kasv oli sarnane Eesti üldise hinnakasvuga.

2023. aasta jooksul väljamakstud kahjuhüvitiste maht oli 305 392 tuh eurot, mis on eelmise aastaga võrreldes kasvanud 7% (2022: 286 214 tuh eurot).

Eesti Statistikaameti andmetel olid kahjukindlustusseltside ja välisfiliaalide osad sõlmitud kindlustuslepingute maksetes 2023. aastal:

2023. aastal suuri muutusi kindlustusturul ei toimunud. Kõige kiiremini kasvas kahjukindlustuses liikluskindlustus, kus aastaga suurenes kindlustusmaksete summa 21% aga kahekohaliselt kasvasid kõigi enam levinud kindlustusteenuste maksete summad. Kahjuks ei saa siit välja lugeda seda, et eestimaalased oleks hakanud rohkem kindlustama vaid pigem seda, et kõrge inflatsiooniga keskkond muutis kahjud kallimaks ja sellest tulenevalt tuleb kindlustuse eest ka rohkem maksta. Salva Kindlustuse portfellis kasvasid enim liikluskindlustuse, varakindlustuse ja vastutuskindlustuse tooted. Reisikindlustuse mahud mõnevõrra vähenesid ja seda seoses Covidi riskide vähenemisega seotud hinnalangevustest kui ka sellest, et üldiselt puhkusereisijate maht vähenes – kui 2022 aastal tehti veel „vägisi“ tagasi Covidi ajal tegemata reise siis 2023 aasta ebakindlam majanduskeskkond ja tõusvad intressimäärad tegid inimesed ettevaatlikumaks välditavate kulutuste suhtes. Külla aga tulid tagasi vahepeal vähenenud ärireisid, mida kaetakse enamjaolt krediitkaardiga kaasa müüdava reisikindlustusega ja Salva Kindlustuse müüki need ei mõjuta.

Kahjusageduse poole pealt on selgelt tunda, et Covid ajad on läbi saanud ja inimesed on tagasi oma igapäevaste rutiinide juures ja sellega kaasnevad ka igapäevased kahjud. Ainult, et mida aasta edasi, seda kallimad need kahjud on – autod maksavad rohkem, nende remontimine maksab rohkem ja reisid on kallimad ja seetõttu on kallimad ka reisitõrkekahjud jne.

Tagasi vaadates võiks öelda, et aasta oli – „business as usual“. Salva portfellis paistab ainukese suure kahjana silma Pakendikeskuse tulekahju, mille kulud ulatuvad 3 miljoni euroni.

Peamised tegevused olid suunatud teenuse kvaliteedi tõstmisele – seda peamiselt tooteid uuendades ja protsesse kiiremaks ja efektiivsemaks lihvides. 2023. aasta suvel käivitasime Salva Kindlustuse uue iseteenindusportaali, kus meie kliendid saavad endisest oluliselt rohkem toiminguid teostada ja saada hea ülevaate oma kehtivatest lepingutest, toimunud või pooleliolevatest kahjudest ja nii ajaloolistest kui ka maksmist vajavatest arvetest. Loodame, et aina rohkem kliente leiab tee iseteeninduskeskkonda, kus on lihtne, kiire ja mugav oma kindlustusasju ajada.

MAJANDUSTEGEVUSE TULEMUSED

Salva müügi maht kasvas 12% võrrelduna eelmise aasta sama perioodiga. Kasvu mootoriks on olnud peamiselt kindlustusmaksete kallinemine. Kasv toimus eelkõige vara-, liiklus- ja sõidukikindlustuse kindlustusliikides. Kindlustustehnilised tulemused olid positiivsed. Aastatulemused on mõjutanud kasvanud kahjusagedus ning sisendhindade kasv seoses kõrge inflatsiooniga. Väärtipaberiturgudel, mis on olnud väga heitlikud, teenisime kahjumit. Kahjum oli suures osas seotud ettevõttesse AuroraAssets OÜ tehtud investeeringu ümberhindamisega.

Salva Kindlustuse AS 2023. aasta konsolideeritud kasumiks kujunes 1 902 tuh eurot (2022: 269 tuh eurot). Praegused ja järgmised võrdlused eelmiste perioodidega on tehtud näitajatega, mis on seoses IFRS 17-le üleminekuga korrigeeritud.

2023. aasta tuleml kindlustustegevusest moodustas 4 174 tuhat eurot (2022: kasum 3 244 tuhat eurot).

Kogutud kindlustusmaksete kogusumma moodustas 31 468 tuh eurot, mis võrreldes 2022. aastaga suurenes 12%

(2022: 27 984 tuh eurot). Koos kohustise muutusega tuleviku väljamaksetes oli tulu kindlustustegevusest 30 711 tuh eurot kasvades eelmise aastaga võrreldes 14% (2022: 26 865 tuh eurot).

2023. aasta kulud kindlustustegevusest moodustasid 26 870 tuh eurot ning on võrreldes möödunud aastaga suuremad 15% võrra (2022: 23 424 tuh eurot). Sealhulgas on kajastatud kahjude väljamaksed ja tuleviku väljamaksete kohustise muutus, mis kasvasid võrreldes eelmise aasta sama perioodiga 16%, kahjukäsitluskulud kasvasid 7% ja tulu tagasinõuetest ning jääkvarast suurenes 21%. Kindlustustegevusega seotud sõlmimis- ja üldkulud suurenesid 14%. Muud tegevus- ja üldkulud suurenesid 19%.

Konsolideeritud kahjusuhe (neto) 2023. aasta lõpuks moodustas 62,9% (2022: 64,3%).

Konsolideeritud kahjum investeerimistegevusest moodustas 27 tuh eurot (2022: kahjum 1 059 tuh eurot). Konsolideeritud investeringute negatiivseks tootluseks aasta baasil oli -0,1%, sh. võlakirjade portfelli keskmine tootlus oli 4,4% ning kinnisvarainvesteringute tootlus 6,8%.

2023. aasta investeringute turud olid küll muutlikud, kuid taastusid eelmise aasta langustest. Seoses kasvava inflatsiooni ning intressimäärade muutustega on investeeritavate varade väärtuses ja ettevõtete tulemustes suured kõikumised ja ebakindlus. Kolmandasse kvartalisse jäi ettevõttesse AuroraAssets OÜ tehtud investeringu ümberhindamine. AuroraAssets OÜ moodustati Eurora Solutions OÜ-ga seotud investeringu või sarnase iseloomuga investeringute haldamiseks. Seoses Eurora Solutions OÜ alandud pankrotiprotsessiga, otsustasime investeringu maha kanda.

Salva Kindlustuse AS investeringute juhtimisega strateegilisel tasandil tegeleb finantsdirektor koos vastava eriala spetsialistiga. Kohustiste ja vastutuse selline jaotus on ennast siiani igati õigustanud, tagades piisava kontrolli ning vajadusel kiire otsustusvõime. Kontsernis toimub finantsinvesteringute portfelli juhtimine evolutsiooniliselt ning keskendutakse selle valikulisele ülesehitamisele. Samad põhimõtted on jätkuvad.

OMAKAPITAL

Salva Kindlustuse AS konsolideeritud omakapital kasvas 2023. aastal 8%, ulatudes 25 284 tuh euron. 2022. aastal omanikele dividende ei makstud.

RISKIJUHTIMINE

Risk on ettevõtte äritegevuse ja tegevuskeskkonna loomulik ja oluline osa. Ettevõtte tõhusa toimimise ja stabiilsete tulemuste üheks eelduseks on kvaliteetne riskijuhtimine. Riskijuhtimissüsteemi eesmärkideks on tagada ettevõtte pikaajaline maksevõime, vähendada ootamatute finantskahjude tõenäosust ning anda sisendit äriotsuste tegemiseks, võttes arvesse mõju ettevõtte riskitasemele ja kapitalile, luues sellega lisaväärtust ettevõtte huvitatud osapooltele.

Salva riske ja riskijuhtimist on kirjeldatud lisas 6. Salva koostab ja avalikustab igal aastal põhjaliku solventsuse ja finantsseisundi aruande, mis on kättesaadav ettevõtte veebilehel www.salva.ee.

JÄTKUSUUTLIKKUSE ARUANNE

Salva ei ole koostanud jätkusuutlikkuse aruannet. Salva toetab Eesti ja Euroopa Liidu poolt sihiks võetud kliimaneutraalsuse saavutamist enda poolt tegevustega, mille tulemuseks on tõhusam energia- ja ressursikasutus ning puhtam keskkond. Olgu selleks paberivaba kontor, kindlustuskahjude hüvitamise käigus ESG eesmärkide arvestamine, taaskasutamine, jäätmevaba remont ja ehitus ning investeerimisstrateegiates vastavate filtrite kasutamine.

Edaspidi on plaanis integreerida ESG eesmärgid Salva Kindlustuse tegevustesse ning alustada kestlikkuse strateegia välja töötamist. Strateegia hõlmab ettevõtte protsessides ja riskide valikul jätkusuutlike ja vastutustundlike valikute tegemist, mis on mõistlike kuludega ja proportsionaalsed ettevõtte suurusega.

TÖÖTAJAD

Arenev kindlustusvaldkond vajab kõrgelt kvalifitseeritud töötajaid. Töötajaid toetab kaasaegne töökeskkond ja tugev organisatsioonikultuur. Organisatsiooni arengut tagavate uute ametikohtade komplekteerimisel kasutatakse võimalusel sisemisi ressursse, pakkudes nii tänastele töötajatele arenguvõimalust.

Töötajate koolitus toimub kinnitatud koolituspõhimõtete alusel. Konsultatsiooni- ja koolitusfirmadega toimub koostöö juhtimis- ja müügi valdkonnast. Müügitöötajate tootekoolitust viivad läbi tootejuhid ja kahjude käsitlejad.

Seltsi nõukogu oli seitsme liikmeline ja nõukogu liikmete tasud koos maksudega olid 56 tuh eurot (2022. aastal 56 tuh eurot). Seltsi juhatus oli viieliikmeline ning juhatuse liikmete tasud koos maksudega moodustasid 760 tuh eurot (2022. aastal 676 tuh eurot).

Kontserni töötajate arv 2023. aasta lõpuks oli 99.

Kulutused töötasudeks koos palgapõhiste maksudega moodustasid 4 832 tuh eurot. Eelmise aasta sama perioodiga võrreldes on tööjõu kulud kasvanud 9% (2022: 4 433 tuh eurot).

AUDIITORI POOLT OSUTATUD TEENUSED

Aruandeperioodil osutas Salva Kindlustuse audiitor lisaks kohustuslikule auditile teenuseid, olles nõuandvas rollis uue, IFRS 17 standardi, tõlgendamisel ja sellele ülemineku ettevalmistamisel.

KOKKUVÕTE JA VÄLJAVAATED AASTAKS 2024

Stabiilne

Aasta 2023 märkis Salva jaoks olulist versteposti - meie 30. sünnipäeva. Vaatamata majanduskeskkonna keerukusele osutus majandusaasta oodatust edukamaks. Salva müügimaht kasvas 12%, ületades meie endi prognoose. Samal ajal kasvas kogu kahjukindlustusturg 18%, mille peamiseks mõjuriks oli kõrge inflatsioon.

Asjatundlik

Salva on olnud Eesti kindlustuskogukonna oluline osa alates asutamisest. Oleme kogenud kindlustusandja, kes panustab aktiivselt kindlustustarbijate harimisse. Osaleme messidel, korraldame koolitusi, jagame sotsiaalmeedias nõuandeid ning esitame õpetlikke videoklippe selle kohta, kuidas end ja oma vara kaitsta. Oleme Eesti kindlustusturul suurima kontorivõrguga ettevõtte, samal ajal pakudes lisaks kvaliteetsele e-kanalile ka tugevaid edasimüüjaid ja arenenud maaklerite võrgustikku.

Lojaalne

Turbulentsetel aegadel on meie edu taga olnud lojaalsed töötajad ja kliendid. Oleme veendunud, et usaldus on võtmeks ja see peegeldub püsivates suhetes nii klientide kui ka meeskonnaga. Klientide usaldus on andnud jõudu ja inspiratsiooni püsida oma väärtuste kõrgusel ja pakkuda üksnes parimat kindlustusteenust.

Vääriline

Tunnustused ei ole meie jaoks kunagi olnud eesmärk omaette, kuid need motiveerivad igapäevaselt, et pakkuda professionaalset teenust ja usaldusväärset partnerlust. Uuringufirma Dive viis Eestis läbi kindlustussektori teeninduskvaliteedi uuringu, mille järgi kuulub Salva Kindlustus kolme parima teenindustasemega kindlustusseltsi hulka ning saavutas pingereas teise koha.

Konkursil „Baltic Brand“ nomineeriti Salvat viie kõige kiiremini kasvava brändi kategoorias ning E-Kaubanduse Liidu korraldatud rahva lemmiku e-poe valmise konkursil pälvisime teenuste kategoorias tiitli „Rahva lemmik e-pood 2024“.

Tunnustuse väärilised on ka iga Salva töötaja, kellest igal aastal parimaid tunnustame teenetemärkidega.

Abivalmis

Võimaluste piires toetab Salva ettevõtmisi ja algatusi, mis aitavad kaasa Eesti ühiskonna arengule. Me eelistame sponsorprojektide puhul pikaajalist sisulist koostööd.

2023. aastal toetasime mitmeid valdkondi, sealhulgas sporti, tervist ja kultuuri. Lisaks oleme liikmed erialaliitudes nagu Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, Pärnumaa Ettevõtete Koda, Hiiumaa Ettevõtjate Liit, Saaremaa Ettevõtjate Liit jne. Toetame oma teadmiste, Salva-teemaliste kingituste, nõuannete ja oma inimeste esinemisega ka vaiksemaid kohalikke algatusi. Oleme pühendunud Eesti tootjate ja ettevõtete toetamisele, eelistades nende tooteid ja teenuseid.

Et meie töötajad oleksid terved, pakub Salva laialdast tervishoiupaketti ja spordi- ning tervisetootust. Seda on kasutanud 90% meie töötajatest.

2024. aastast ootame stabiilset arengut, olles teadlikud majanduse keerulistest väljavaadetest. Salva Kindlustuse peaeesmärk järgmisel aastal on suurendada e-kanali atraktiivsust, soovime iseteeninduskeskkonnas lojaalsusprogrammi käivitamise tulemusena avardada meie klientide ringi ja pakkuda olemasolevatele klientidele suurepärase kliendikogemust.

Täname oma kliente ja töötajaid, kes on panustanud meie ettevõtte ja kindlustusvaldkonna arengusse. Salva on tänulik lojaalsetele klientidele, kes on taganud meie stabiilse turuosa, ning oleme pühendunud pakkuma ka tulevikus Eesti inimestele paindlikke ja tarku kindlustuslahendusi.

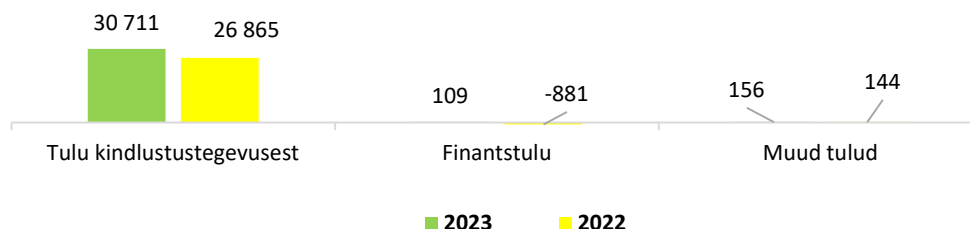
Tiit Pahapill

Juhatuse esimees

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

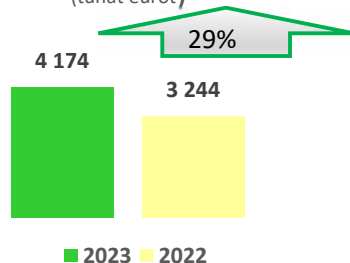
Tähtsamad näitajad

Tulu liigiti
(tuhat eurot)

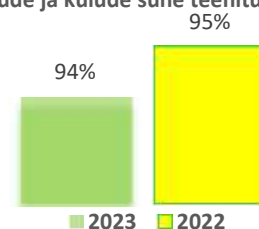

TULEM KINDLUSTUSTEGEVUSEST

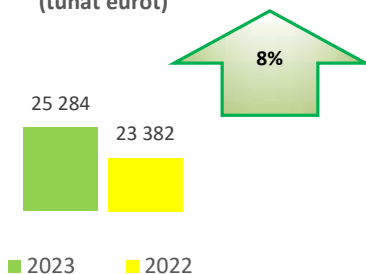
(tuhat eurot)

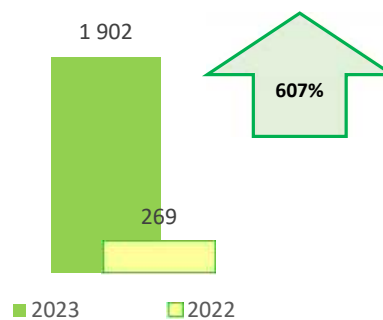
KOMBINEERITUD KAHJUSUHE
Kahjude ja kulude suhe teenitud preemiasse

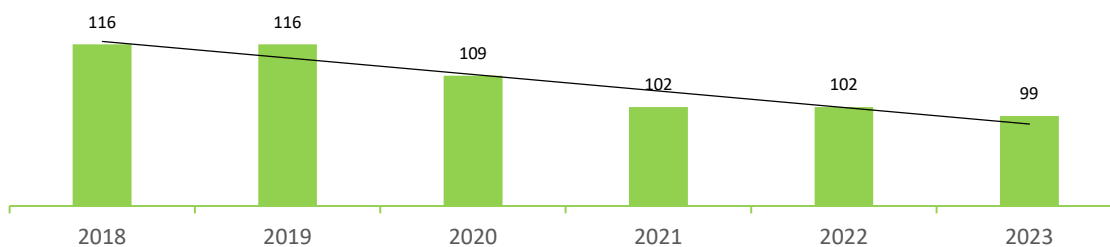
OMAKAPITAL
(tuhat eurot)

AASTA KASUM
(tuhat eurot)

Töötajate arv

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

31. detsembril lõppenud aasta kohta

<i>eurodes</i>	Lisa	2023	2022 (korrigeeritud)
Tulu kindlustustegevusest	8	30 711 180	26 865 435
Kulud kindlustustegevusest	12	-26 869 718	-23 423 887
Netokulud/-tulud edasikindlustusest		332 896	-197 523
Tulem kindlustustegevusest		4 174 358	3 244 025
Tulu investeeringutelt	9	210 657	-829 500
Muud investeeringute kulud	9	-237 829	-229 647
Tulem investeeringutelt		-27 172	-1 059 147
Kindlustus- ja edasikindlustuslepingute finantskulu		-101 261	-51 175
Neto finantstulem		4 045 925	2 133 703
Muud tulud	10	156 209	144 396
Muud tegevuskulud	10;12	-2 296 026	-2 021 477
Muu finantstulu ja -kulu	11	-4 193	12 600
Aruandeperioodi kasum		1 901 915	269 222
Aruandeperioodi koondkasum		1 901 915	269 222

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

<i>eurodes</i>	<i>Lisa</i>	31.12.2023	31.12.2022 (korrigeeritud)	01.01.2022 (korrigeeritud)
Varad				
Raha ja raha ekvivalendid		6 032 910	6 365 970	3 803 458
Finantsinvesteeringud	13			
- õiglases väärtuses läbi kasumiaruande		29 374 687	26 520 376	17 121 671
- korrigeeritud soetusmaksumuses		305 596	333 431	11 264 251
Muud varad ja ettemakstud kulud	14	133 844	109 820	145 143
Varad kindlustuslepingutest	20	647 580	713 925	708 714
Varad edasikindlustuslepingutest	20	11 554 979	10 420 593	9 758 488
Varud	17	629 184	568 638	895 887
Kinnisvarainvesteeringud	15	2 341 798	2 316 499	2 258 417
Materiaalne põhivara	16	792 403	777 926	526 085
Kasutusõiguse alusel kasutatavad varad	22	929 418	976 870	840 829
Immateriaalne põhivara	18	1 902 852	1 511 531	1 260 294
KOKKU VARAD		54 645 251	50 615 579	48 583 237
Kohustised				
Võlad ja ettemakstud tulud	19	1 652 040	1 842 582	1 374 676
Rendikohustised	22	951 514	996 826	864 638
Kohustised edasikindlustuslepingutest	20	91 706	194 093	263 750
Kohustised kindlustuslepingutest	20	26 665 598	24 199 600	21 516 774
KOKKU KOHUSTISED		29 360 858	27 233 101	24 019 838
Omakapital				
Aktiiskapital		3 200 000	3 200 000	3 200 000
Oma aktsiad (-)		-1 155 000	-1 155 000	0
Reservkapital ja muud reservid		385 706	385 706	385 706
Jaotamata kasum		22 853 687	20 951 772	20 977 693
KOKKU OMAKAPITAL		25 284 393	23 382 478	24 563 399
KOKKU KOHUSTISED JA OMAKAPITAL		54 645 251	50 615 579	48 583 237

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

<i>eurodes</i>	<i>Lisa</i>	2023	2022 (korrigeeritud)
Äritegevuse rahavood			
Saadud kindlustuslepingute tulud	8	29 250 586	25 771 860
Makstud kindlustuslepingute kulud	12	-17 050 762	-14 808 151
Edasikindlustusmaksed ja laekumised	20	-645 976	-537 127
Makstud rendimakseteks	22	-211 317	-196 332
Makstud tegevuskuludeks ja töötajatele	12	-7 748 204	-6 749 821
Muud tulud ja kulud	10	107 471	199 798
Kokku äritegevuse rahavood		3 701 798	3 680 227
Investeeringustegevuse rahavood			
Saadud intressid	9	661 636	424 031
Saadud dividendid	9	68 821	42 219
Materiaalse põhivara müük	16	90 000	71 500
Laekunud investeeringute müügist	9	4 137 498	12 392 971
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus	16	-1 104 406	-398 498
Varude soetus	17	-36 000	-19 074
Investeeringute soetus	13	-7 707 460	-12 344 879
Makstud investeeringute kulud	9	-144 947	-130 985
Kokku investeeringustegevuse rahavood		-4 034 858	37 285
Finantseerimistegevuse rahavood			
Oma aktsiate tagasiost	23	0	-1 155 000
Kokku finantseerimistegevuse rahavood		0	-1 155 000
Raha ja raha ekvivalentide muutus		-333 060	2 562 512
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses		6 365 970	3 803 458
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus		6 032 910	6 365 970

Raha ja raha ekvivalendid sisaldavad panga üleöö hoitavaid deposiite, mis on osa kontserni rahavoo juhtimisest.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

<i>eurodes</i>	Aktiikapital	Omaaktsiad	Reservkapital ja muud reservid	Jaotamata kasum	Kokku
Varem avalikustatud seisuga 01.01.2022	3 200 000	0	385 706	20 977 693	24 563 399
IFRS 17 standardi rakendamise mõju	0	0	0	-295 143	-295 143
01.01.2022 (korrigeeritud)	3 200 000	0	385 706	20 682 550	24 268 256
Omaaktsiate tagasiost	0	-1 155 000	0	0	-1 155 000
Aruandeperioodi kasum (korrigeeritud)	0	0	0	269 222	269 222
31.12.2022 (korrigeeritud)	3 200 000	-1 155 000	385 706	20 951 772	23 382 478
Aruandeperioodi kasum	0	0	0	1 901 915	1 901 915
Seisuga 31.12.2023	3 200 000	-1 155 000	385 706	22 853 687	25 284 393

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

OLULISED ARVESTUSPÕHIMÕTTED JA HINDAMISALUSED

ÜLDINE INFORMATSIOON

Salva Kindlustuse AS (edaspidi „Selts“ või „Salva“) on Eestis registreeritud kahjukindlustusselts. Seisuga 31. detsember 2023 koostatud raamatupidamisaruannetes on konsolideeritud Salva Kindlustuse AS ja tema tütarettevõtted (koos „Salva kontsern“ või „Kontsern“).

Kontsern tegutseb kahjukindlustuse segmendis Eestis.

1. KOOSTAMISE ALUSED

Salva kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvahelise finantsaruandluse standarditega (IFRS), nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamine vastavalt IFRS-le nõuab mitmetes valdkondades olulise mõjuga hinnangute kasutamist. Samuti nõuab see juhtkonnalt otsuste tegemist arvestuspõhimõtete rakendamisel. Loe täiendavalt Lisa 3.

Käesoleva aruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on ära toodud lisas 5.

Käesolevas aruandes on esmakordselt rakendatud IFRS 17 „Kindlustuslepingud“ ja IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ standardeid. Peamiste muutuste mõjud Kontserni raamatupidamispõhimõtetele seoses uute standardite rakendamisega on toodud lisas 4.

2. ARVESTUS JA ESITUSVALUUTA

Salva ettevõtete arvestus- ja esitusvaluuta on euro.

Konsolideeritud raamatupidamisaruanded on esitatud täisarvudes eurodes, kui ei ole öeldud teisiti.

3. OLULISTE HINNANGUTE, EELDUSTE JA OTSUSTUSTE KASUTAMINE

Konsolideeritud aastaaruande koostamisel on juhtkond kasutanud hinnanguid ja eeldusi, mis puudutavad Kontserni arvestuspõhimõtteid ja avalikustatud varade, kohustiste, tulude ja kulude suurusi. Kuigi nimetatud hinnangud on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, võib hilisem tegelik tulemus tehtud eeldustest erineda.

Suurimad muutused hinnangutes ja eeldustes on seotud IFRS 17 ja IFRS 9 rakendamisega alates 01. jaanuarist 2023.

OLULISED JUHTKONNAPÕLSED OTSUSTUSED

Teave raamatupidamispõhimõtete rakendamisel tehtavate otsuste kohta, millel võib olla märkimisväärne mõju raamatupidamises kajastatud summadele, on alljärgnev:

- finantsvarade väärtuse langus : kriteeriumide kehtestamine, et teha kindlaks, kas finantsvara krediidirisk on alates esmasest kajastamisest oluliselt suurenenud, meetodika määramine tulevikku suunatud teabe kaasamiseks eeldatavate krediidikahjude (edaspidi „ECL“) mõõtmise ning ECL mõõtmiseks kasutatavate mudelite valik ja kinnitamine.

- finantsvarade klassifikatsioon: ärimudel, mille raames vara hoitakse ja lepingujärgsed rahavood.

Iga lepingut hinnatakse eraldi. Laenuid ja nõuded läbivad enne liigitamist testi, kas on täidetud tingimused, et lepingutingimustest tulenevad rahavood on ainult põhiosa ja intressi maksed (The solely payments of principal and interest - SPPI) ja kas lepinguid hoitakse ainult rahavoo teenimiseks või ka müümiseks.

- kindlustus- ja edasikindlustuslepingute klassifitseerimine.

- kindlustus- ja edasikindlustuslepingute gruppidesse jaotamise tase: lepingute portfelli kindlaksmääramine ja lepingute gruppide kindlaksmääramine, mis on esmasel kajastamisel kahjumlikud ja lepingute gruppide kindlaksmääramine, millel ei ole märkimisväärset võimalust hiljem kahjumlikuks muutuda.

- kindlustus- ja edasikindlustuslepingute mõõtmine: otsustamine, millist meetodit kasutada. Meetodi valikut on täpsemalt kirjeldatud lisas 5.3. (A) vi.

- konsolideerimine : otsustamine, kas Kontsernil on kontroll ettevõtte üle.

RAAMATUPIDAMISLIKE HINNANGUTE JA EELDUSTE EBAKINDLUS

Eelduste ja hinnangute ebakindlusega kaasneb olulise korrigeerimise risk järgmise majandusaasta jooksul.

Ebakindlus esineb:

- o finantsvarade väärtuse languse mõõtmisel: sisendite määramine ECL mõõtmismudelisse, sealhulgas kaetavate rahavoogude hindamisel kasutatud peamised eeldused ja tulevikku suunatud teabe lisamine;
- o kindlustus- ja edasikindlustuslepingute mõõtmisel: sisendite määramine kahjude kujunemise arvutuses, sisendid suremusega seotud tuleviku rahavoogude leidmisel, kasutatud diskontomäärad.

4. MUUTUSED PEAMISTES ARVESTUSPÕHIMÕTETES

Kontsern on kasutusele võtnud IFRS 17 „Kindlustuslepingud“ ja IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ standardid, mis asendavad vastavalt IFRS 4 „Kindlustuslepingud“ ja IAS 39 „Finantsinstrumendid: Kajastamine ja Mõõtmine“, esmarakendamisega alates 1. jaanuarist 2023. Uued standardid muudavad esmakordsel rakendamisel oluliselt kindlustuslepingute, edasikindlustuslepingute ning finantsinstrumentide raamatupidamisarvestust ja mõjutavad oluliselt Kontserni raamatupidamisaruannet. 2023. majandusaastal jõustunud muude IFRS muudatuste mõju ei olnud oluline.

IFRS 17 ja IFRS 9 rakendamisest tulenevate peamiste muudatuste olemus ja mõju Kontserni arvestuspõhimõtetele on kokku võetud allpool.

4.1 IFRS 17 KINDLUSTUSLEPINGUD

KINDLUSTUSLEPINGUTE KAJASTAMINE, MÕÕTMINE JA ESITAMINE – MUUDATUSED ARVESTUSPÕHIMÕTETES

IFRS 17 kehtestab kindlustus- ja edasikindlustus lepingute kajastamise, mõõtmise, esitamise ja avalikustamise põhimõtted.

See kehtestab kindlustuslepingutest tulenevate kohustiste ja edasikindlustuslepingute varade mõõtmiseks üldise mõõtmise mudeli, mis mõõdab lepingute rühmi, lähtudes Kontserni hinnangutest tulevaste rahavoogude nüüdisväärtusele.

IFRS 17 kohaselt tulu kindlustuslepingutest igal aruandeperioodil esindab muutusi kohustistes tuleviku väljamaksetes (**Liabilities for Remaining coverage – edaspidi „LRC“**), mis on seotud teenustega, mille eest Kontsern ootab tasu saamist. Tuleviku väljamaksete kohustise summa on tulevikus teenitavate preemiade summa, millest on maha arvatud sõlmimiskulude tulevane amortisatsioon. Tulemusest lahutatakse tulevikus saadaolevate preemiade summa, millest on maha arvatud tulevikus tehtavad sõlmimiskulud.

Kindlustusmaksete nõuded ja kapitaliseeritud sõlmimiskulutused liigitatakse varade alt ümber kindlustuskohustisteks. Sõlmimiskulude kajastamisel andis IFRS 17 võimaluse sõlmimiskulud kohehelt tekkimisel kajastada kasumiaruandes. Salva otsustas seda lihtsustust mitte rakendada.

Salva kasutab kindlustuslepingute mõõtmisel lihtsustatud kindlustusmaksete meetodit (Edaspidi **PAA** meetod **Premium Allocation Approach**). Mõõtes kohustist tuleviku väljamaksetes, on see sarnane ettevõtte varasema arvestuspõhimõttega. Samas toimunud kahjude kohustise mõõtmisel diskonteeritakse tuleviku rahavoogusid (v.a. juhul, kui Salval võib kindlustusvõtja poolsete tingimuste täitmisel või kohtuotsuse alusel olla või tekkida kohustis maksta kahjud välja aasta jooksul) ning lisatakse täiendav riskikohendus.

Tulud ja kulud edasikindlustusest näidatakse netosummas kasumiaruandes. Varasemalt näidati edasikindlustuse saadaolevaid ja edasikindlustuskulusid eraldi.

Kindlustuse ja edasikindlustuse finantstulud ja – kulud, jaotatuna kasumi ja kahjumi vahel, näidatakse eraldi tuludest ja kuludest kindlustustegevusest. Salva otsustas mitte kajastada kindlustuse ja edasikindlustuse finantstulusid- ja kulusid muu koondkasumina.

Kindlustus- ja edasikindlustuslepingute raamatupidamispõhimõtted on täpsemalt ära toodud lisas 5.3.

Ülemineku mõjud

Standardit IFRS 17 rakendatakse ülemineku kuupäeval täielikult tagasiulatuval meetodil 1. jaanuarist 2022.

Sellega seoses määrati kindlaks, kajastati ja mõõdeti kindlustuslepingute grupid nii, nagu standardit IFRS 17 oleks alati rakendatud. Sama tehti ka kindlustuse sõlmimiskulude rahavoogude kohta.

Kõik kindlustuslepingute grupid ja saldod, mida ei eksisteeriks, kui standardit IFRS 17 oleks alati rakendatud, nagu edasilükatud sõlmimiskulud ja kindlustusega seotud nõuded ja kohustised, kanti ülemineku kuupäeva seisuga maha. Sellest tekkiv mõju kajastatakse netosummas omakapitalis jaotamata kasumi koosseisus. Eespool kirjeldatud arvestuspõhimõtete muutuste mõjud finantsseisundi aruandes on näidatud muutusena omakapitalis eelmiste perioodide kasumi real.

Alljärgnevas tabelis on toodud uute IFRS 17 ja IFRS 9 standardite mõju konsolideeritud finantsseisundi aruandele üleminekukoopäeval:

<i>eurodes</i>	31.12.2021 IFRS 4	IFRS 17 järgne kohandus	31.12.2021 IFRS 17
Immateriaalsed varad, sh. Edasilükatud sõlmimiskulud	1 803 066	-542 772	1 260 294
Muud varad ja nõuded	526 085	123 907	649 992
Varad kindlustuslepingutest (Endine "Nõuded kindlustustegevusest ja muud nõuded")	1 170 407	-440 457	729 950
Edasikindlustaja varad (endine "Nõuded edasikindlustuslepingutest")	10 199 587	-418 114	9 781 473
Ülemineku mõju varadele	13 699 145	-1 277 436	12 421 709
Kohustised otsesest kindlustustegevusest	664 837	-664 837	0
Kohustised edasikindlustuslepingutest	704 849	-704 849	0
Muud lühiajalised kohustused (Endine "Viitvõlad ja ettemakstud kulud")	1 359 533	15 143	1 374 676
Kohustised kindlustuslepingutest	21 726 402	372 251	22 098 653
Ülemineku mõju kohustistele	24 455 621	-982 292	23 473 329
Üleminekumõju omakapitalile 31.12.2021	24 563 399	-295 144	24 268 255

<i>eurodes</i>	31.12.2022	IFRS 17 järgne	31.12.2022
Immateriaalsed varad, sh. Edasilükatud sõlmimiskulud	2 216 836	-705 305	1 511 531
Muud varad ja nõuded	568 638	109 820	678 458
Varad kindlustuslepingutest (Endine „Nõuded kindlustustegevusest ja muud nõuded“)	1 354 036	-640 111	713 925
Edasikindlustaja varad (endine „Nõuded edasikindlustuslepingutest“)	10 883 198	-656 698	10 226 500
Ülemineku mõju varadele	15 022 708	-1 892 294	13 130 414
Kohustised otsesest kindlustustegevusest	902 280	-902 280	0
Kohustised edasikindlustuslepingutest	1 039 585	-1 039 585	0
Muud lühiajalised kohustused (Endine „Viitvõlad ja ettemakstud kulud“)	1 560 315	282 267	1 842 582
Kohustised kindlustuslepingutest	24 223 139	-23 539	24 199 600
Ülemineku mõju kohustistele	27 725 319	-1 683 137	26 042 182
Üleminekumõju omakapitalile 31.12.2022	23 591 635	-209 157	23 382 478

4.2 IFRS 9 FINANTSINSTRUMENDID

Finantsvarade ja finantskohustiste liigitamine

IFRS 9 standardi järgi klassifitseeritakse finantsvarad nende mõõtmisel kolme kategooriasse:

- korrigeeritud soetusmaksumuses;
- õiglases väärtuses läbi muu koondkasumiaruande – (Fair value through other comprehensive income -FVOCI);
- õiglases väärtuses läbi kasumiaruande (Fair value through profit and loss- FVTPL).

Lisas 5.4 selgitatakse kuidas Kontsern liigitab ja mõõdab finantsvarasid ja kajastab vastavalt IFRS 9-le varadega seotud kasumeid ja kahjumeid.

Finantsvarade klassifikatsioon IFRS 9 põhineb ärimudelil, milles finantsvara hallatakse, ja selle lepingujärgsel rahavoogudel. IFRS 9 kõrvaldab varasemad IAS 39 lunastustähtajani hoitavate investeeringute kategooriad, laenud ja nõuded ning müügiototel finantsvarad.

Standardiga IFRS 9 muutusid finantsvarade liigitamise ja mõõtmise põhimõtteid ja see sisaldab uut väärtuse languse mudelit, mis põhineb pigem eeldataval kui kantud krediidikahjul. Krediidikahjum kajastatakse seega varem kui IAS 39 järgi.

Standard IFRS 9 rakendatakse tervikuna tagasiulatuvalt ülemineku kuupäeval 1. jaanuaril 2023. Võrdlusaastat 2022 ei korrigeerita. IFRS 9 rakendamine ei avaldavad olulist mõju ettevõtte finantsseisundi aruandele, kuna põhiosa finantsvaradest kajastati finantsseisundi aruandes IAS 39 alusel õiglases väärtuses, mis on mõõtmise põhimõtteks ka IFRS 9 järgi.

Liigitamine ja mõõtmine IFRS 9 kohaselt võrreldes standardiga IAS 39:

eurodes

	Liigitamine vastavalt IAS 39	Liigitamine vastavalt IFRS 9
Finantsvarad		
Raha ja raha ekvivalendid	Laenud ja nõuded	Korrigeeritud soetusmaksumus
Finantsinvesteeringud		
Aktsiad ja osad	FVTPL	FVTPL
Võlakirjad	FVTPL	FVTPL
Deposiidid finantsasutustes	Laenud ja nõuded	Korrigeeritud soetusmaksumus
Laenud ja nõuded v.a. Rendile võetud varad	Laenud ja nõuded	Korrigeeritud soetusmaksumus
Finantskohustised		
Kohustised	Korrigeeritud soetusmaksumus	Korrigeeritud soetusmaksumus

4.3 SENI VEEL JÕUSTUMATA STANDARDID, TÕLGENDUSED JA AVALDATUD STANDARDITE MUUDATUSED

Järgnevad seni veel jõustumata standardid, tõlgendused ja avaldatud standardite muudatused kohalduvad pärast 1. jaanuari 2024 algavatele aruandeperioodidele ja lubatud on varasem rakendamine.

- „Kohustiste liigitamine lühi- või pikaajaliseks“ (IAS 1 muudatused);
- „Eritingimustega pikaajalised kohustised“ (IAS 1 muudatused);
- „Tarnijate rahastamise kokkulepped“ (IAS 7 ja IFRS 7 muudatused);
- „Vahetatavuse puudumine“ (IAS 21 muudatused).

Kontsern ei ole ühtki neist uutest ja muudetud standarditest ennetähtaegselt kasutusele võtnud ja tema hinnangul ei avalda need jõustudes raamatupidamise aruandele olulist mõju.

5. PEAMISED ARVESTUSPÕHIMÕTTED

5.1 KONSOLIDEERIMISE PÕHIMÕTTED

2023. aasta konsolideeritud raamatupidamise aruanne hõlmab järgmiste ettevõtete raamatupidamise aruandeid: Salva Kindlustuse AS (emaettevõtte) ja tema tütarettevõtte Salva Kahjukäsitle OÜ. Salva Kindlustuse AS omab läbi Salva Kahjukäsitle OÜ 100% osalust ettevõtetes Pille 24 OÜ ja Tammepärja Arenduse OÜ ning 50,21% osalust ettevõttes Aurora Assets OÜ.

Konsolideeritud aruanded sisaldavad nende tütarettevõtete finantsandmeid, kelle üle emaettevõttel on kontroll. Kontroll loetakse saavutatuks, kui Salva Kindlustuse AS omab õigust tütarettevõttes osalemisest tulenevale kasumile ja saab mõjutada selle kasumi suurust, kasutades oma mõjuvõimu investeeritava üle.

Konsolideeritud aruannete koostamisel on elimineeritud kõik kontserni kuuluvate ettevõtete vahelised tehingud, vastastikused saldod ja realiseerumata kasumid.

Tütarettevõtted koostavad finantsaruandeid sama perioodi kohta ja kasutavad olulises osas samu arvestuspõhimõtteid.

Vastavalt Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusele tuleb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldada konsolideeriva üksuse eraldiseisvad põhjaruanded. Emaettevõtte põhjaruanded on koostatud kasutades samu arvestuspõhimõtteid ja hindamisaluseid, mida on kasutatud konsolideeritud aruannete koostamisel.

Investeeringud tütarettevõttesse emaettevõtte eraldiseisvates põhjaruannetes kajastatakse kapitaliosaluse meetodil.

5.2 ARVESTUSVALUUTA JA VÄLISVALUUTAPÕHISED TEHINGUD JA KIRJED

Kontserni arvestus- ja esitusvaluuta on euro.

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Aastaaruandes on valuutapõhised varad ja kohustised ümber hinnatud bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Valuutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kajastatud konsolideeritud kasumiaruandes perioodi muu finantstulu või- kuluna.

5.3 KINDLUSTUS- JA EDASIKINDLUSTUSLEPINGUD

(A). Kindlustus- ja edasikindlustuslepingute peamised arvestuspõhimõtted

i. Liigitamine

Lepingud, mille alusel Kontsern võtab enda kanda olulise kindlustusrisi, loetakse kindlustuslepinguteks. Lepinguid, mille alusel Kontsern annab edasi olulise kindlustuslepingutega seotud kindlustusrisi, loetakse edasikindlustuslepinguteks.

Kindlustuslepingute kaudu on Kontsern avatud ka finantsriskile. Salvas puuduvad kindlustuslepingud kaalutusõiguse osalusfunktsiooniga ja investeerimislepingud.

ii. Kindlustuslepingute grupeerimine ja arvele võtmine

Seltsi sõlmitavates kindlustus- ja edasikindlustuslepingutes puuduvad komponendid, mis oleksid eraldiseisvad teenused või kaup. Kaup ja teenus, mida Selts pakub, arvestatakse koos kindlustuskomponendiga kui sellega seotud rahavood ja riskid on tihedalt seotud kindlustuskomponendi rahavoogude ja nendega seotud riskidega.

Salva poolt sõlmitud kindlustuslepingud jaotatakse portfellidesse nii, et ühte portfelli kuuluksid samade või sarnaste riskidega poliisid, mida juhitakse koos. Poliisid jaotatakse portfellidesse vastavalt kindlustustoodetele, mis omakorda jaotatakse aastasteks kohortideks. Iga aastane kohort jagatakse üldjuhul täiendavalt gruppideks vastavalt nende kasumlikkusele:

- lepingud, mis on sõlmimisel kahjumlikud;
- lepingud, mille sõlmimisel pole märkimisväärset võimalust kahjumlikuks muutuda;
- ülejäänud lepingud.

Salva on hinnanud, et puuduvad kindlustuslepingud, mis on kahjumlikud või millel oleks märkimisväärne võimalus hiljem kahjumlikuks muutuda, ja mis on olulise finantsmõjuga ning on seetõttu hinnanud, et on asjakohane kõik kindlustuslepingud klassifitseerida gruppi b) lepingud, mille sõlmimisel pole märkimisväärset võimalust hiljem kahjumlikuks muutuda.

Salva jälgib sõlmitavate lepingute kasumlikkust pidevalt, kasutades selleks ajaloolist kogemust, kontrollides kahjusuhteid, eeldades hinnakujunduses positiivset tulemit ja arvestades turuhindu. Salva ei sõlmi lepinguid, mis on juba sõlmimise hetkel teadaolevalt kahjumlikud. Eeldatakse, et Salva poolt sõlmitud kindlustuslepingutel puudub võimalus ka tulevikus kahjumlikuks muutuda.

Kasumlikkuse hindamisel tuleb arvestada, et jutt on eeldatavast kasumlikkusest tulevase kindlustusperioodi kohta. Kindlustuslepingute olemus on üldjuhul selline, et kahjud toimuvad väikese osaga lepingutest ning need lepingud, millega kahju toimub, on kokkuvõttes kahjumlikud, see tähendab, et kahjude ja kulude summa ületab nende lepingute kindlustusmakseid. Selline *post factum* kahjumlikkus ei muuda kindlustuslepingute grupeerimist kasumlikkuse alusel.

Selline lepingute jaotus teostatakse lepingu sõlmimise hetkel ning hiljem jaotust enam ei muudeta.

Salva võtab arvele sõlmitava kindlustuslepingute grupi, kui toimub alljärgnevatest varaseim sündmus:

- o lepingugrupi kehtivusaja algus;
- o kuupäev, mil kindlustusvõtjal tuleb tasuda esimene makse; või
- o kahjumlike lepingute grupi puhul, kui rühm muutub kahjumlikuks.

Salva kogub iga kindlustuslepingu kohta ülal-loetletud andmeid ning lisab igasse kohordi kindlustuslepinguid sel kuupäeval, kui toimub vähemalt üks ülal-loetletud sündmustest.

iii. Edasikindlustuslepingute grupeerimine ja arvele võtmine

Edasikindlustuslepingute grupid moodustatakse nii, et iga grupp koosneb ühest lepingust.

Mõned edasikindlustuslepingud annavad katte lepingutele, mis kuuluvad erinevatesse gruppidesse. Siiski loetakse, et edasikindlustuslepingu õiguslik vorm ühe lepinguna kajastab Kontserni lepinguliste õiguste ja kohustuste sisu, arvestades, et erinevad kindlustuskaitseid aeguvad koos ja neid ei müüda eraldi. Sellest tulenevalt ei ole edasikindlustusleping jagatud mitmeks kindlustuskomponendiks, mis on seotud erinevate alusgruppidega.

Edasikindlustuslepingute grupp võetakse arvele, kui toimub alljärgnevatest varaseim sündmus:

- o proportsionaalset katet andva edasikindlustuslepingu puhul on see kuupäev, kui aluseks olev kindlustusleping algselt kajastatakse.
- o muud edasikindlustuslepingute puhul on see edasikindlustuslepingute grupi kindlustusperioodi algus.

iv. Kindlustuslepingute sõlmimisega seotud rahavood

Kindlustuslepingute sõlmiskulude kajastamisel otsustas Salva mitte rakendada PAA lihtsustust ja ei kajasta neid koheselt tekkimisel kasumiaruandes.

Kindlustuslepingute sõlmimisega seotud rahavood jaotatakse kindlustuslepingute rühmadele kas otse või proportsionaalselt. Otseste kindlustuslepingute sõlmimise rahavoogudena kajastatakse vahendajate komisjonitasusid. Kindlustuslepingute sõlmiskulude otsesed rahavood võetakse arvele sarnaselt kindlustuslepingute rahavoogudega tuleviku väljamaksete kohustises ja amortiseeritakse samamoodi nagu LRC-d. Komisjonitasud makstakse sel hetkel, kui laekub kindlustusmaks. Kindlustusmaksed laekuvad reeglina igakuiselt, mistõttu tekib ka komisjonitasu rahavoog igakuiselt. Kõik ettemakstud sõlmiskulud on lühiajalised ja nende kajastamine lõpetatakse aasta jooksul.

Kõik muud kindlustuslepingute sõlmiskulude rahavood kajastatakse tekkimise hetkel kuludena.

v. Lepingu piirid

Lepinguperioodi määramisel lähtutakse standardis toodud lepingu piiri (contract boundary) mõistest.

Kõik tulevased rahavood jäävad lepingu piiridesse kui Kontsernil on kas :

- o õigus sundida kindlustusvõtjat kindlustusmakseid maksma; või
- o sisuline kohustus kindlustusvõtjale pakkuda kindlustusteenused.

Kohustus pakkuda kindlustusteenust lõpeb, kui Kontsernil on praktiline võimalus konkreetse kindlustusvõtja riske ümber hinnata ja ta saab määrata vastava hinna, mis kajastab täielikult neid korrigeeritud riske. Kontsernil on praktiline võime hinnata portfelli riske, milles leping sisaldub ja saab määrata hinna või hüvitiste taset, mis täielikult peegeldab selle portfelli riske. Kuni ümberhindamise kuupäevani ei võeta kindlustusmaksete hinnakujunduses arvesse riske, mis on seotud ümberhindamise kuupäevale järgnevate perioodidega.

Edasikindlustuslepingute rahavood jäävad lepingu piiridesse, kui need tulenevad Kontserni kohustusest tasuda edasikindlustusandjale summasid või tal on õigus saada edasikindlustusandjalt teenuseid. Lepingu piiri hinnatakse iga

aruandeperioodi lõpus, et arvestada muutuste mõju Kontserni olulistele õigustele ja kohustustele ning seetõttu võivad need aja jooksul muutuda.

Salva mitteproportsionaalsed edasikindlustuslepingud on aastase kehtivusajaga ja katavad kahjusid, mis toimuvad nende edasikindlustuslepingutega kaetud otsekindlustuslepingutega kalendriaasta jooksul.

Salva proportsionaalsed edasikindlustuslepingud on aastase kehtivusajaga ja katavad neid otsekindlustuslepinguid, mis aasta jooksul lisatakse, kuni aastase kindlustusperioodi jooksul.

vi. Mõõtmine

Ettevõtte kasutab kindlustus- ja edasikindlustuslepingute mõõtmisel lihtsustatud meetodit – PAA meetod, kuna lepingu sõlmimishetkel on täidetud järgmised tingimused :

- ettevõtte eeldab põhjendatult, et sellise lihtsustamise tulemusel ei erine lepingute grupi tuleviku kindlustuskaitse kohustus (Liability for remaining coverage – edaspidi „LRC“) oluliselt sellest, mis oleks, kui kindlustuslepingute mõõtmiseks kasutataks üldist mõõtmismudelit (General measurement method – edaspidi „GMM“); või
- kõikide grupis olevate lepingute lepinguperiood on üks aasta või vähem

Pikemate kui üheaastaste lepingute puhul on Salva hinnangul tõenäoline, et PAA mudeli rakendamine annab sarnase tulemuse kui GMM-i rakendamisele. Seda seetõttu, et kindlustuslepingutega seotud eeldatavad rahavood ei sisalda olulist varieeruvust.

Kindlustuslepingute grupi bilansiline maksumus igal aruandekuupäeval on tuleviku väljamaksete kohustuse ja toimunud kahjude kohustise summa. Kohustised tuleviku väljamakseteks hõlmavad kindlustuslepingute täitmisega seotud rahavoogusid, mis on seotud kindlustuslepingute alusel tulevastel perioodidel osutatavate teenustega.

Toimunud kahjude kohustis hõlmab rahavoogusid tekkinud nõuete ja kulude eest, mida pole veel tehtud ega makstud, sealhulgas tekkinud, kuid veel teatamata kahjud.

Kindlustuslepingute rahavoogude hindamisel bilansikuupäeval kasutatakse:

- hinnangut tulevastele rahavoogudele;
- riskikohendust, mis väljendab tulevaste rahavoogudega seotud ebakindlust raha ajaväärtuse ja finantsriski muutuses;
- mittefinantsriski riskikohendust.

Kontsern ei jaota muutusi mittefinantsriski riskikohenduses kindlustusteenuse tulemi ja kindlustuse finantstulude või -kulude vahel. Kõik muutused riskikohendustes sisalduvad tulemis kindlustustegevusest.

Tulevaste rahavoogude hindamisel võetakse arvesse kogu teave, mis on mõistliku kulu ja pingutusega aruandekuupäeval kättesaadav. Rahavoogude prognoosimisel mudelis kasutatavad sisendid on:

- lepinguperiood - prognoositakse lepingu piiriga määratletud perioodi rahavooge. Lepingu piiri määramisel on aluseks kindlustuslepingu tingimused;
- kindlustuspreemiad - lähtutakse lepingulistest summadest;
- oodatav kahjumäär - aluseks on ajalooline kogemus, kuid kuna mudel eeldab tulevikuvaadet, siis mudeli koostamise käigus vajadusel korrigeeritakse ajaloolist näitajat, et mudelis kasutatav kahjumäär iseloomustaks tulevikus eeldatavat kahjusuhet;
- kahjude tekkimise muster - üheski lepingugrupis ei ole kahjude tekkimises olulist sesoonsust, kahjud tekivad lepinguperioodi jooksul ühtlaselt;
- kahjude hüvitamise muster ehk väljamaksukõverad - lähtutakse ajaloolistest andmetest;
- komisjonitasu määr - leitakse portfelli tasemel, lähtuvalt tegelikest komisjonitasude ja kindlustuspreemiate suhtest;
- diskontomäär (Expected Yield curve) - tuleviku rahavoogude diskonteerimiseks, et peegeldaks mudelis raha ajaväärtust, võttes arvesse turuhindu ja rahavoogudega seotud finantsriske;
- riskikohendus (Risk Adjustment (% of BEL)) - peegeldab summat, mida ettevõtte nõuab kliendilt hüvitamaks enda peale võetavat kindlustusriski (ebakindlus lepinguga kaasnevate rahavoogude ajastuse ja summa osas).

vii. Kohustised tuleviku väljamakseteks (Edaspidi LRC -Liabilities for Remaining coverage)

Iga kindlustuslepingute grupi esmasel arvele võtmisel on tuleviku väljamaksete kohustise suurus esialgse kindlustusmakse väärtus miinus sõlmimiskulude rahavood.

Pärast esmast kajastamist vähendatakse kohustise raamatupidamisväärtust, arvates maha summa, mis kajastatakse aruandeperioodil osutatud teenuste eest saadud kindlustustegevuse tuluna. LRC- d suurendatakse saadud kindlustusmaksete ja kindlustuslepingu sõlmimisega seotud rahavoogude amortiseerimisega seotud summade võrra. Kindlustustegevuse tulu jaotatakse perioodile vastavalt aja möödumisele, st „*pro rata temporis*“ meetodil kindlustusmaksete eeldatavate laekumiste summas. Tuleviku väljamaksete kohustist ei diskonteerita, kuna enamasti ei ületa teenuse osutamise ja sellega seotud kindlustusmakse maksetähtaja vahele jääv periood ühte aastat.

Kindlustuslepingute sõlmimisega seotud otsesed rahavood kapitaliseeritakse lepingute kindlustuskaitse perioodide jooksul. Kindlustuslepingu sõlmimisega seotud otsesed rahavood, mis tuleviku väljamaksete kohustisest maha arvatakse, hõlmavad komisjonitasukulusid vahendajatele. Tuleviku väljamaksete kohustisest arvatakse maha nõuded või lisatakse ettemaksed kindlustuslepingutest.

Kui kindlustusperioodi jooksul igal ajahetkel viitavad faktid ja asjaolud, et lepingute grupp on kahjumlik, siis kajastab Selts kahjumit koondkasumiaruandes ja suurendab LRC-d ulatuses, milles LRC-ga seotud täitmise rahavoogude praegused hinnangud ületavad LRC jääkväärtust.

viii. Toimunud kahjude kohustis (Edaspidi LIC- Liability for incurred claims)

Toimunud kahjude kohustise (Liability of incurred claims, edasises „LIC“) hindamisel kasutab Salva järgmisi põhimõtteid:

- o LIC kui kohustis leitakse juhtumieraldiste, IBNER (incurred but not enough reported) ja riskikohenduse summana;
- o juhtumieraldised leitakse teadaolevate üksikkahjude eksperthinnangul leitud tulevaste väljamaksete summana;
- o kasutades erinevaid toimunud kahjudest tulenevate tulevaste väljamaksete hindamise meetodeid, peamiselt Chain-Ladder meetodeid, hinnatakse toimunud kahjude, sealhulgas toimunud, kuid mitte teatatud kahjude tulevaste väljamaksete kogusummat äriilinde kaupa;
- o juhul, kui on alus hinnata, et juhtumieraldised pole piisavad toimunud kahjude, sealhulgas toimunud, kuid mitte teatatud kahjude tulevaste väljamaksete katteks, luuakse täiendavalt positiivne IBNER;
- o juhul, kui eksisteerib selge statistiline tõend, mille kohaselt juhtumireservid hindavad süstemaatiliselt üle tulevasi väljamakseid hästi hinnatavas mahus, luuakse täiendavalt negatiivne IBNER;
- o LIC-le kui kohustisele leitakse täiendav riskikohendus usaldusvahemiku meetodil nii, et toimunud kahjudest tulenevate väljamaksete summa jääb 70% tõenäosusega väiksemaks kui juhtumieraldiste, IBNR-i ja riskikohenduse summa;
- o intressimäära hindamiseks kasutab Salva alt-üles meetodit, kus baasiks võetakse EIOPA riskivaba intressikõver. Salva ei lisa riskivaba intressimäära juurde likviidsusriski, kuna Salva investeringute portfell on kõrge likviidsusega,
- o LIC varana koosneb tulevikus saadavate tagasinõuete ja jäänukite hinnangute summast. See suurus hinnatakse korra aastas aasta lõpu seisuga. Hinnangut diskonteeritakse EIOPA riskivaba intressimäära kasutades.

Salva Kindlustuse poolt kasutatav EUR intressimäära kõver on kirjeldatud alltoodud tabelis.

Kestus	2023	2022
1 aasta	3,357%	3,176%
5 aastat	2,323%	3,131%
10 aastat	2,393%	3,092%
15 aastat	2,470%	3,022%
20 aastat	2,406%	2,765%

Edasikindlustuslepingute mõõtmisel on kasutusel samad arvestuspõhimõtted kui kindlustuslepingutel.

Edasikindlustuslepingute osas sõlmib Salva Kindlustus mitteproportsionaalseid (XL) lepinguid kestusega üks aasta, tähtaegadega 1. jaanuarist 31. detsembrini ja proportsionaalseid Quota Share ja Surplus lepinguid otsekindlustuslepingutega seotud riskide katteks. Proportsionaalsed lepingud sõlmitakse otsekindlustuslepingute aastaste kindlustusperioodide katteks.

XL lepingute puhul on lepingute kehtivusperiood kalendriaasta, seega on LRC aasta lõpu seisuga null.

Lepingute kajastamine lõpetatakse, kui lepinguga seotud kohustused on täidetud või on aegunud või lõpetatud.

ix. Esitamine

Varad ja kohustused kindlustuslepingutest ning edasikindlustuslepingutest näidatakse finantsseisundi aruandes eraldi.

Kontserni kasumiaruandes jaotatakse tulem kindlustustegevusest:

- a) tuludeks ja kuludeks kindlustustegevusest; ja
- b) kindlustuse finantstuludeks või -kuludeks

Tulud kindlustustegevusest sisaldavad rahavoogusid kindlustuslepingute laekumisest, mida on korrigeeritud tuleviku väljamaksete kohustise (LRC) summa muutusega.

Kuludes kindlustustegevusest on kajastatud:

- o tekkinud kahjunõuded ja muud kindlustustegevusega seotud kulud;
- o kindlustuslepingute otseste sõlmimiskulude rahavoogude amortisatsioon. Sõlmimiskulud, mis on otseselt seotud kindlustuslepingute rahavoogudega, nagu komisjonitasud, vähendavad LRC-d ja kajastatakse tulevikus tehtavate sõlmimiskulude muutusena. Sõlmimiskulud amortiseeritakse lineaarselt kindlustusperioodi jooksul, mis on enamasti pikkusega kuni üks aasta;
- o kindlustuslepingute sõlmimisega seotud kulud, mis kajastatakse kuludes nende tekkimisel;
- o kahjumid koormavatest lepingutest ja selliste kahjumite tühistamised;
- o toimunud kahjude kohustise korrigeerimine, mis ei tulene muutustest raha ajaväärtuses ja finantsriskis.

Edasikindlustuslepingute tulud ja kulud esitatakse eraldi kindlustuslepingute tuludest ja kuludest. Edasikindlustuslepingute tulud ja kulud ning edasikindlustuse finantstulud- ja kulud esitatakse netopõhiselt kui „Netotulud edasikindlustusest“.

Edasikindlustuslepingute netokulud hõlmavad edasikindlustajatelt sisse nõutud summasid millest on maha arvatud makstud edasikindlustusmaksete osa. Makstud edasikindlustusmaksed kajastatakse siis, kui ettevõtte saab edasikindlustuslepingutest teenuseid.

Kindlustuslepingute finantstulud ja -kuludes on kajastatud muutused kindlustus- ja edasikindlustuslepingute gruppide bilansilises jääkmaksumuses, mis tulenevad diskonteerimise mõjust.

5.4 FINANTSVARAD JA FINANTSKOHUSTUSED

(A). Esmane kajastamine ja mõõtmine

Finantsvarasid kajastatakse finantsseisundi aruandes hetkel, mil Kontsernist saab instrumendi lepinguline osapool. Finantsvarasid mõõdetakse esmasel kajastamisel õiglases väärtuses. Tehingukulud kajastatakse kasumiaruandes.

Hoiuseid krediidasutustes ning laene ja võlakohustusi kajastatakse nende tekkimise kuupäeval. Kõik muud finantsinstrumendid kajastatakse tehingupäeval, mis on kuupäev, mil kontsernist saab instrumendi lepinguline osapool.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse, kui lepingujärgsed õigused investeeringutest saadavatele rahavoogudele aeguvad või kui investeeringud koos kõigi oluliste omandiga seotud riskide ja hüvedega on üle antud.

(B). Edasine mõõtmine

Finantsvarad klassifitseeritakse nende esmasel kajastamisel kolme kategooriasse:

- o korrigeeritud soetusmaksumuses;
- o õiglases väärtuses läbi kasumiaruande (Fair value through profit and loss- FVTPL);
- o õiglases väärtuses läbi muu koondkasumiaruande – (Fair value through other comprehensive income - FVOCI).

Finantsvara kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses juhul kui

- ärimudel raames hoitakse vara ainult rahavoo teenimiseks;
- lepingutingimustest tulenevad rahavood on ainult põhiosa ja intressi maksed (The solely payments of principal and interest - SPPI).

Sellised varad on laenu- ja nõuded, deposiidid finantsasutustes ja raha ja raha ekvivalendid. Iga lepingut hinnatakse eraldi.

Võlaväärtpaberid ja omakapitaliinstrumendid kajastatakse õiglasel väärtuses läbi kasumiaruande.

Võlakirjade liigitamisel lähtutakse ärimudelist, kus arvestame, et kahjukindlustuslepinguid mõõdetakse viisil, kus kõik tulud ja kulud kajastatakse kohe kasumiaruandes ning võlakirju hoitakse kahjukindlustuslepingutest tulenevate kohustiste katteks.

Finantsvarad klassifitseeritakse ümber ainult siis, kui Kontsern muudab ärimudelit, millega ta finantsvarasid juhib. Ümber ei saa liigitada instrumente, mis on esmasel arvele võtmisel määratletud varaks, mida mõõdetakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Muud kohustused kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

(C). Väärtuse langus

Kontsern moodustab eraldised eeldatava krediidi kahjumi (edaspidi ECL - Estimated Credit Loss) jaoks varadele, mis on liigitatud korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavaks.

Väärtuse langusega seotud nõudeid ei kohaldata omakapitaliinstrumentidele ega muudele finantsinstrumentidele, mida mõõdetakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi.

Väärtuse langust ei kohaldata nõuete puhul ostjate vastu ja lepinguliste varade puhul kus puudub oluline finantseerimiskomponent (mis on tavaliselt nii, kui tähtaeg on üks aasta või vähem). Sellesse gruppi kuuluvad Raha ja raha ekvivalendid ja enamik nõudeid.

Ettevõtte kasutab hindamisel IFRS 9 pakutud lihtsustatud lähenemisviisi ECL leidmisele. Lihtsustatud lähenemisviis võimaldab Ettevõttel alati kajastada eluaegseid oodatavaid krediidi kahjumeid (ECL), selle asemel, et läbida kolmeastmeline mudel. Allahindluse määramiseks lihtsustatud meetodil rühmitatakse nõuded ostjate vastu nende maksetähtaaja alusel. Väärtuse langusest tulenev kahju arvutatakse seejärel eeldatavate krediidi kahjumite kaalutud keskmise põhjal, kusjuures kaalud põhinevad vastavatel maksejõuetuse tõenäosustel – need tõenäosused kajastavad nii ajaloolisi kui ka prognoositavaid krediitingimusi.

Allhindluse määramiseks laenu- ja nõuete puhul hindab ettevõtte igal aruandekuupäeval, kas krediidirisk on esmase kajastamisega suurenenud. Olulist krediidiriski suurenemist hinnatakse kvantitatiivsete ja kvalitatiivsete näitajate abil. Laenu- ja krediidi kahjud hinnatakse ükshaaval.

Hinnatakse, kas laenuvõtja:

- on lepinguliste maksetega tähtaja ületanud 90 päeva;
- lepingujärgsed maksed ei laeku;
- antud on uus maksetähtaeg;
- tekkinud on finantsraskused või on alustatud pankrotimenetlust;
- tagatise olemasolul selle piisavus.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade ECL eraldi kajastatakse allahindlusena, st. koos nende varadega finantsseisundi aruandes. Allahindlus vähendab brutoraamatupidamisväärtust. Saadud allahindluse summaks kujunes 1 704 eurot. See summa on ebaoluline, seetõttu puudub vajadus avalikustada allahindluse maatriks.

Kasutatavad allahindluse arvutamise määrad korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavatel varadel:

Oodatava allahindluse määr	
Tähtaeg ületamata	0,3%
1-30 päeva üle tähtaja	1,0%
31-60 päeva üle tähtaja	2,5%
61-90 päeva üle tähtaja	5,0%
üle 90 päeva üle tähtaja	10,0%

(D). Mahakandmine

Kontsern kannab finantsvarad kas osaliselt või täielikult maha, kui puuduvad põhjendatud eeldused vara katmiseks või tagasisaamiseks. Maha kandmine tähendab kajastamise lõpetamist.

Kui lootusetuks liigitatud ja maha kantud nõue hiljem laekub, kajastatakse see summa tuluna.

5.5 RAHA JA RAHA EKVIVALENDID

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse pankade arvelduskontodel olevat raha ning üleöö deposiite.

5.6 TASAARVELDUS

Finantsvarasid ja finantskohustusi tasaarveldatakse ja kajastatakse finantsseisundi aruandes netosummas ainult siis, kui Kontsernil on seadusest või lepingust tulenev õigus neid summasid tasaarveldada või ta kavatseb need tasuda netona või realiseerib vara ja kustutab võla samaaegselt.

5.7 TULUD

Tulud koosnevad

- Tulu kindlustustegevusest 5.3.(A) ix
- Tulu investeeringutelt – siin sisalduvad õiglasel väärtusel läbi kasumiaruande kajastatavatel finantsvaradel saadud netotulu, dividendid ning kinnisvarainvesteeringutelt saadud renditulu ja õiglase väärtuse muutus.

5.8 MUUD FINANTSKULUD

Muud finantskulud on valuutakursi muutusest tuleneval ümberhindlusel tekkinud netokulud.

5.9 ETTEVÕTTE TULUMAKS

Vastavalt kehtivale seadusandlusele Eestis ettevõtete kasumit ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ka edasilükkunud tulumaksu nõudeid ja kohustisi. Jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende maksustatakse määraga 20/80 netodividendina väljamakstud summalt. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse koondkasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

IAS 12 sätestab kohustuse kajastada konsolideeritud aruannetes edasilükkunud tulumaksu kulu ja kohustust tütarettevõtete kasumi suhtes selle kasumi tekkimisel, mitte alles siis, kui seda kasumit emaettevõttele hakatakse jaotama (tulumaksukulu summas, mis kaasneks selle kasumi edasijaotamisel emaettevõttele), välja arvatud juhul, kui 'nähtavas tulevikus' ei plaanita kasumit emaettevõttele edasi jaotada. Salva tütarettevõtted ei plaani kasumit emaettevõttele jaotada.

Suurim võimalik tulumaksukohustus, mis võib kaasneda dividendide väljamaksmisega, on esitatud lisas 23.

5.10 KINNISVARAINVESTEERINGUD

Kinnisvarainvesteeringuna kajastatakse seda osa kinnisvarainvesteeringust, mis on kasutusel renditulu teenimise eesmärgil.

Hinnatakse see osa õiglasel väärtusel, mis on avalikustatud Lisas 15.

5.11 MATERIAALNE PÕHIVARA

(A). Enda kasutuses olev kinnisvara

Kinnisvarainvesteeringu kajastamisel finantsseisundi aruandes on selle soetusmaksumusest maha arvatud akumuleeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kinnisvarainvesteeringuid hoitakse vara renditulu, väärtuse kasvu või mõlemal eesmärgil. Kinnisvarainvesteeringute kulumit arvestatakse soetusmaksumuselt lineaarsel meetodil, lähtudes eeldatavast majanduslikult kasulikust tööeast. Kasulik iga on sarnane materiaalse põhivarana kajastatud hoonete elueale.

(B). Muu põhivara

Materiaalse põhivara kajastamisel finantsseisundi aruandes on selle soetusmaksumusest maha arvatud akumulieeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Põhivarana kajastatakse need Kontserni majandustegevuses kasutatavad olulised varaobjektid, mille kasulik eluiga on üle ühe aasta.

Materiaalse põhivara soetusmaksumus koosneb makstud ostuhinnast ja muudest otsestest kulutustest ning eeldatavatest hilisematest väljaminekutest, mis on vajalikud vara töökorras hoidmiseks või selle osade asendamiseks. Materiaalse põhivara amortisatsiooninormide määramisel hinnatakse varaobjekti oluliste osade eluigasid eraldi.

Põhivara kulumit arvestatakse soetusmaksumuselt lineaarsel meetodil, lähtudes eeldatavast majanduslikult kasulikust tööeast. Kulumi arvestus algab kuus kui vara võetakse kasutusele. Kulumi arvestus lõpetatakse põhivara müümisel või kajastamise lõpetamisel.

Keskmsed kasulikud tööead varagruppide lõikes on:

Hooned	25 kuni 50 aastat
Inventar	3 kuni 5 aastat
Riistvara	3 aastat
Transpordivahendid	5 aastat

Maa ja kunstiteaste maksumust ei amortiseerita. Materiaalsele põhivarale määratud amortisatsiooniperioodid vaadatakse üle igal aastal, ega ei ole ilmnenud asjaolusid, mis võivad oluliselt muuta põhivara või põhivaragrupi kasulikkude eluiga. Hinnangute muutuste mõju kajastub aruandeperioodis ja järgnevatel perioodides.

Materiaalse põhivaraga seotud hilisemad väljaminekud lisatakse varade bilansilisele maksumusele siis, kui on tõenäoline, et sellest saadakse tulevikus majanduslikku kasu. Muud kulutused, mis pigem säilitavad põhivara võimet luua majanduslikku kasu, kajastatakse aruandeperioodi kuludes.

Materiaalse põhivara väärtuse languse korral hinnatakse antud vara alla tema kaetavale väärtusele. Kui nimetatud põhivara väärtus on uuesti tõusnud, tühistatakse väärtuse langusest tekkinud kulu.

5.12 RENDIARVESTUS

(A). Ettevõtte kui rentnik

Rendilepingute arvestust peetakse vastavalt IFRS 16 standardile. Standard nõuab ettevõttelt, et see kajastaks oma finantsseisundi aruandes kasutusrendilepingutega seotud varasid ja rendikohustisi, mille puhul ettevõtte on rentnik. Lepingu sõlmimisel hindab ettevõtte, kas on tegemist rendilepinguga või kas see sisaldab rendisuhet.

Standardi IFRS 16 alusel on leping rendileping või sisaldab rendilepingut, kui sellega antakse üle õigus mingi vara kasutamist teatud ajavahemikul tasu eest kontrollida. Kontsern kajastab rendilepingute kasutusõiguse varana ja vastava kohustisena kuupäeval, mil renditav vara on kasutamiseks saadaval.

Esmase mõõtmise

Rendikohustuse esmasel kajastamisel mõõdetakse rendimaksete nüüdisväärtuses, mida ei ole veel makstud rendisuhete alguskuupäevaks, kasutades rendi sisemist intressimäära või, kui seda määra ei ole võimalik kindlaks teha, siis alternatiivset intressimäära. Kasutusõigusega vara hinnati summas, mis võrdub rendi kohustusega, kuna kasutusõiguse varade korrigeerimine ei olnud vajalik. Rendikohustises sisalduvate rendimaksete hulka arvestatakse:

- o fikseeritud maksed (sh sisuliselt fikseeritud rendimaksed);
- o muutuvad rendimaksed, mis sõltuvad indeksist või määrast;
- o trahvid rendilepingu katkestamisel (kui katkestamine on piisavalt kindel);
- o väljaostuhind (kui vara ost on kindel);
- o summad, mida rentnik peab eeldatavasti tasuma garanteeritud jääkväärtusena.

Rendileping võib sisaldada rendikomponenti ning ühte või mitut täiendavat rendiga mitteseotud komponenti. Ettevõtte on otsustanud mitte eraldada rendiga mitteseotud komponente rendikomponentidest ning arvestada selle asemel neid ühtse rendikomponendina.

Edasine mõõtmine

Kasutusõiguse vara amortiseeritakse lineaarsel meetodil rendi alguskuupäevast kuni rendiperioodi lõpuni, välja arvatud juhul, kui rendilepinguga antakse alusvara omandiõigus rendiperioodi lõpus üle ettevõttele või kui kasutusõiguse vara

jääkväärtus viitab sellele, et ettevõtte plaanib kasutada vara väljaostuoptsiooni. Sellisel juhul amortiseeritakse kasutusõiguse vara alusvara kogu kasuliku eluea jooksul, mis määratakse samadel alustel nagu vastavate ettevõtte poolt omatavate materiaalsete põhivarade puhul.

Rendikohustise edasisel mõõtmisel mõõdab Kontsern rendikohustist korrigeeritud soetusmaksumuses kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Rendikohustised hinnatakse bilansis ümber kui toimuvad muudatused

- tulevaste rendimaksete intressimäär või indeks muutub;
- kui muutub Kontserni hinnang alusvara ostuõiguse tingimustele;
- muutub hinnang rendiperioodi pikkusele või lõpetamise tingimustele;

Rendikohustiste ümberhindamise summaga korrigeeritakse kasutusõiguse vara bilansilist väärtust; või kui kasutusõiguse vara bilansiline väärtus on vähenenud nullini, siis kajastatakse see summa kasumis või kahjumis.

Lühiajalised rendilepingud ja väheväärtuslikud varad

Selts on otsustanud mitte kajastada kasutusõiguse varade ja rendikohustisena:

- rendilepingud, mille rendiperiood on 12 kuud või lühem ja mis ei sisalda ostuoptsioone ja
- rendilepingud, mille alusvara väärtus on madal (väheolulised rendilepingud). Selliste erandite puhul kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

Väheväärtuslikud varad hõlmavad vaiksemaid kontorisisustuse esemeid ja sõidukeid ja rendilepinguid, mille rendi tähtaeg on lühem kui 12 kuud.

Salva Kindlustuse AS rendib erinevaid kinnisvaraobjekte. Rendilepingud on tähtajaga 3 kuni 5 aastat, kuid hõlmavad reeglina pikendamise ja lõpetamise võimalusi. Renditingimused lepatakse kokku iga lepingu baasil ja need võivad hõlmata mitmesuguseid erinevaid tingimusi.

Iga rendimakse jaotatakse kohustuse ja finantskulude vahel. Finantskulu kajastatakse rendiperioodi kasumiaruandes nii, et intressimäär oleks igal osaperioodil kogu rendiperioodi jooksul kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Lepingute kohaselt ei ole Kontsernil lepingute lõppedes rendivaral bilansilist maksumust. Rendimaksete diskonteerimisel on kasutatud alternatiivset sisemist intressimäära 3,5%.

(B). Ettevõtte kui rendileandja

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse finantsseisundi aruandes tavakorras, analoogselt muule ettevõtte finantsseisundi aruandes kajastatavale varale. Renditulu kasutusrendi tingimustel kajastatakse koondkasumiaruandes rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

5.13 IMMATERIAALNE PÕHIVARA

Muu immateriaalne vara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisel tehtud kulutustest. Vara väärtuse edasine mõõtmine sõltub vara kasulikust elueast- kas on tegemist piiratud või määramata elueaga varaga.

Piiratud elueaga immateriaalse vara kajastamisel finantsseisundi aruandes on selle soetusmaksumusest maha arvatud akumuliseeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Piiratud elueaga immateriaalse varana kajastatakse finantsseisundi aruandes arvutitarkvara jm. lepingulisi õigusi, mille soetamiseks on tehtud väljaminekuid.

Selliseid varasid amortiseeritakse lineaarsel meetodil nende eeldatava kasuliku eluea jooksul, mis on kuni kümme aastat ning amortiseerimisel on lähtutud eeldusest, et selle lõppväärtus on null. Immateriaalse põhivara amortisatsiooniperioodid vaadatakse üle igal aastal, kas on ilmnenud asjaolusid, mis võivad oluliselt muuta selle kasulikkude eluiga. Hinnangute muutuste mõju kajastub aruandeperioodis ja järgnevatel perioodides. Immateriaalse põhivara väärtuse languse korral hinnatakse antud vara alla tema kaetavale väärtusele. Kui nimetatud põhivara väärtus on uuesti tõusnud, tühistatakse väärtuse langusest tekkinud kulu. Allahindlused kajastatakse perioodikuluna kuludes kindlustustegevusest.

Määramata kasuliku elueaga varad Kontsernis puuduvad.

5.14 ERALDISED JA TINGIMUSLIKUD KOHUSTISED

Ettevõtte moodustab eraldisi nende kohustiste osas, mille realiseerumise aeg või summa pole kindlad. Eraldise suuruse ja realiseerumisaaja määramisel tuginetakse juhtkonna või vastava ala ekspertide hinnangutele.

Eraldis kajastatakse juhul, kui ettevõttel on enne bilansipäeva tekkinud juriidiline või tegevusest tingitud kohustus, eraldise realiseerumine ressursside väljamineku näol on tõenäoline ning eraldise suurus on usaldusväärselt määratav.

Eraldise realiseerumisega kaasnevaid kulutusi hinnatakse bilansipäeva seisuga ning eraldise suurust hinnatakse uuesti igal bilansipäeval. Juhul, kui eraldis realiseerub tõenäoliselt rohkem kui ühe aasta pärast, kajastatakse seda diskonteeritud nüüdisväärtuses. Diskonteerimisel võetakse aluseks sarnaste kohustiste suhtes turul valitsev intressimäär.

Potentsiaalseteks kohustisteks klassifitseeritakse need kohustised, mille realiseerumise tõenäosus jääb alla 50% või nende suuruse hindamine ei ole usaldusväärne. Potentsiaalsete kohustiste üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

6. RISKIJUHTIMINE JA KAPITALIJUHTIMINE

Nii nagu Kontserni igapäevane äritegevus nõuab mitmesuguste riskide võtmist, nii on ka riskide juhtimine Kontserni tegevuse oluline osa. Riskijuhtimise eesmärk on mõista, hinnata ja juhtida Salva tegevusega kaasnevaid riske ning seeläbi tagada ettevõtte finantseesmärkide saavutamine, ettevõtte stabiilsuse ja usaldusväärsuse püsimine.

Kindlustus- ja edasikindlustuslepingute kaudu on Kontsern avatud riskidele, mis on seotud lepingu sõlmimisega (underwriting), kindlustusvõtja käitumisega ja kuludega. Eesti seadused või regulatsioonid ei piira Salva õigust erinevate omadustega kindlustuslepingute hinna määramisel.

Lisaks on kontsern avatud kindlustusest ja edasikindlustusest ning finantsinstrumentidest tulenevatele finants- ja tegevusriskidele. Finantsriskide hulka kuuluvad krediidirisk, likviidsusrisk ja tururisk. Tururisk hõlmab valuutariski, intressimäära riski ja muud hinnariski.

Käesolev lisa sisaldab teavet kontserni riskipositsioonide kohta. Samuti tutvustatakse grupi eesmärgi, riskide mõõtmise ja juhtimise ning kapitali juhtimise põhimõtteid ja protsesse.

6.1 RISKIJUHTIMISE RAAMISTIK

Riskijuhtimissüsteemi loomise ja rakendamise eest kannab vastutust ettevõtte juhatus, kes tagab sobiva riskijuhtimise korralduse.

Riskijuhtimise põhimõtted kehtestatakse selleks, tuvastada ja analüüsida kontserni ees seisvaid riske, kehtestada asjakohased riskilimiidid ja -kontrollid ning jälgida riskilimiitide järgimist. Riskijuhtimise põhimõtteid vaadatakse regulaarselt üle et kajastada muutusi turutingimustes ja kontserni tegevuses.

Riskide regulaarseks hindamiseks on loodud operatsiooni- ja finantsriski juhtimise komiteed. Riskikomitee kohtub, kui on toimunud muutused väliskeskkonnas või ettevõtte siseselt. Komitee ülesandeks on tuua läbipaistvust kogu riskisituatsioonile ja identifitseerida tähelepanu vajavaid valdkondi.

Riskide omanikud vastutavad, et riskide võtmine ja jälgimine toimuks vastavalt ettevõtte sise-eeskirjadele ning annavad oma tegevusest regulaarselt aru juhatusale.

Kontserni riskijuhtimissüsteem nagu ka sisekontrollisüsteem on integreeritud organisatsiooni kõikidesse üksustesse. Kontsern, läbi sisekontrolli süsteemi toimimise, tagab keskkonna, milles kõik töötajad mõistavad oma rolle ja kohustusi.

Lisaks toimib koostöö siseauditi eest vastutava ettevõttega, kes annab Kontserni väliselt hinnangu kogu riskijuhtimismudeli toimimisele, vajadusel osaleb erinevate tasandite töös ning raporteerib nõukogule ja juhatusale. Kui operatsiooni- ning finantsriski juhtimiseks on moodustatud üksused, siis kindlustusriski kui põhitegevuse juhtimiseks on suunatud terve organisatsiooni jõupingutused.

6.2 PEAMISED SÕLMITUD LEPINGUTEST TULENEVAD RISKID

Kontsern väljastab kindlustuslepinguid ning nende olemus ja ulatus ning nendest lepingutest tulenevad kindlustus- ja finantsriskid määratakse sellega, millised on lepingutingimused.

Riskijuhtimise eesmärgil hinnatakse lepingutest tulenevaid riske koosmõjus riskide maandamiseks võetud edasikindlustuslepingutega ning kohustuste täitmise rahastamiseks hoitavatest finantsvaradest tulenevate riskidega.

See, kuivõrd mis tahes perioodi kasum või kahjum ja omakapital on finantsriskide suhtes tundlikud, sõltub sellest, mil määral on need majanduslikult maandatud või lepinguomanike kanda. Samuti on need tundlikud Kontserni poolt rakendatud arvestuspõhimõtete suhtes.

6.3 KAHJUKINDLUSTUSRISK JA SELLE JUHTIMINE

Lepingute sõlmimise käigus esinevad kindlustusriskid, riskid kindlustusvõtjate käitumisest ja kuludest. Kindlustuslepingu sõlmimisega annab kindlustusvõtja oma kindlustusriski üle kindlustusandjale ja maksab selle eest kokkulepitud makset. Kindlustusrisk tekib kahjujuhtumitele omasest toimumise ajalisest ebakindlustust.

Kindlustusvõtjate käitumisest tulenevad riskid on risk, et leping lõpetatakse enne perioodi lõppu, või muudetakse kindlustusmakseid.

Kulude risk tuleneb ohust halduskuludele ootamatule suurenemisele.

Selts juhib igapäevaselt kindlustusrisiki vastavalt kehtivatele kindlustustingimustele ja -põhimõtetele, mis sätestavad riskide valiku, hinnastamise ja kindlustuskaitse suurused ja mis on keskendunud kvaliteetse äri kindlustamisele.

Hinnapoliitika kujundamise eesmärk (underwriting) on saada asjakohane ja piisav kindlustusmakse iga võetud riski kohta. See võimaldab tagada portfelli mitmekesisuse ja tasakaalustatuse nii, et Kontserni klientide kindlustusriskide realiseerumisel on Kontsernil piisavalt varasid nende riskide katmiseks. Usume, et omades sarnaste omadustega riskide portfelli, suudame paremini ennustada oma tulemust ja läbi erinevate kindlustusliikide riskide mitmekesisuse suudame luua tasakaalustatud ja piisavalt hajutatud portfelli.

Kindlustusriskide juhtimise aluseks on iga töötaja riskiteadlikkuse suurendamine ja kontrollikeskkonna loomine.

Kindlustuslepingud sõlmitakse üldjuhul üheks aastaks, kuid maksimaalselt viieaastaseks perioodiks. Kindlustusliikide tulemusi jälgitakse perioodiliselt, kuupõhiste juhtimisraportite kaudu. Raportite põhjal toimub vajadusel kindlustustariifide korrigeerimine.

6.4 EDASIKINDLUSTUS

Selts on oma kindlustusriskide vähendamiseks sõlminud edasikindlustuslepingud erinevate edasikindlustuspartneritega. Edasikindlustuse strateegiat kasutatakse enda poolt võetud kindlustusriskide maandamiseks ja omakapitali kaitsmiseks. Vastavalt Salva Kindlustuse kindlustusriskide maandamise põhimõtetele on kasutusel nii proportsionaalseid kui mitteproportsionaalseid obligatoorseid edasikindlustuslepinguid. Underwriteritel on õigus ja edasikindlustuslepingu mahtu ületavas kindlustussumma osas kohustus sõlmida fakultatiivseid edasikindlustuslepinguid.

Edasikindlustuslepingud hajutavad riski ja vähendavad kahjude mõju Kontserni netotulemusele.

6.5 KINDLUSTUSLEPINGUTE KONTSESTRATSIOON

Portfelli hajutatusele vaatamata võivad riskid akumuleeruda ning ühetaoliste sündmuste jada või üks sündmus, näiteks looduskatastroof, üleujutus või kuritegevuse kasv, võib mõjutada Kontserni kohustisi ja omakapitali. Oluline on ka kindlustusriskide geograafiline hajutus, sest välised tegurid võivad esineda piirkonniti ja seega mõjutada mingi piirkonnas kindlustatud objekte ning negatiivselt mõjuda Kontserni rahavoogudele. Et vältida ühe kindlustuslepingu või seotud lepingute tõttu kontsestratsiooni tekkimist, on sisse viidud kontrolliprotseduurid ja underwritingu limiidid.

Erinevate riskide kulmineerimisohu käsitletakse peamiselt juhtkonna tasandil, kus antakse selle olulisusele ning tõenäosusele hinnang ning vajadusel võetakse tarvitusele maandavad meetmed.

SENSITIIVSUSANALÜÜS

Tabelis on kirjeldatud mõningaid analüüse, mis iseloomustavad riskiparameetrite võimalike muutuste mõju Kontserni tulemile ja omavahenditele.

31.12.2023

<i>Tegurid</i>	Väärtus	Võimalik muutus	Mõju omakapitalile	Mõju omakapitalile %
Esinenud kahjunõuded bruto enne edasikindlustuslepingute riski maandamist	-19 643 618	5%	-982 181	-3,88%
Esinenud kahjunõuded neto pärast edasikindlustuslepingute riski maandamist	-14 255 324	5%	-712 766	-2,82%
Suur kahju liikluskindlustuses neto			-250 000	-0,99%
Suur kahju varakindlustuses neto			-450 000	-1,78%
Tegevuskulud v.a. kindlustushüvitised	-9 759 955	5%	-487 998	-1,93%

31.12.2022 (korrigeeritud)

Tegurid	Väärtus	Võimalik muutus	Mõju omakapitalile	Mõju omakapitalile %
Esinenud kahjunõuded bruto enne edasikindlustuslepingute riski maandamist	-17 083 579	5%	-854 179	-3,65%
Esinenud kahjunõuded neto pärast edasikindlustuslepingute riski maandamist	-13 997 856	5%	-699 893	-2,99%
Suur kahju liikluskindlustuses neto			-250 000	-1,07%
Suur kahju varakindlustuses neto			-450 000	-1,92%
Tegevuskulud v.a. kindlustushüvitised	-8 591 432	5%	-429 572	-1,84%

6.6 TURURISK

Tururisk seisneb selles, et võimalikud muutused turuhindades, intressimäärariskist, väärtpaberite hinna riskist või valuutakursiriskist võivad mõjutada kindlustuse ja edasikindlustuse rahavoogusid ning finantsinstrumentide tuleviku rahavoogusid. Tururiski juhtimise eesmärk on hoida tururiskile avatud positsioone vastuvõetavate parameetrite piires samal ajal tagades nende tasuvuse.

Tururiskide juhtimiseks on kinnitatud reeglid investeringute tegemiseks (sh haldust), millest juhindudes valitakse erinevate varaklasside jaotus ja nende soetamise metoodika (sh tehingute tegemise tingimused).

Nimetatud varade jaotuse poliitika ehk strateegiline varade jaotus on kindlustustegevusega kaasnevate kohustiste finantsriski pigem maandav kui suurendav. Varade jaotus keskendub kindlustustegevusega seotud kohustiste ulatuses fikseeritud tootlusega ja kõrge maksevõimega või neid sisaldavatele traditsioonilistele võlainstrumentidele, milledest tuntumad on võlakirjad ja pankade deposiidid.

Kohustiste ja varade vastavuse (LArM-testide), stress- jm testidega määrame kindlaks äärmuslikud riskid, millest lähtuvalt koostatakse sobilikum strateegiline varade jaotus. Varade struktuur ning investeerimine järgib kohustiste ja varade vastavuse ning piisava riskivaru põhimõtteid. Investeringute portfelli juhitakse aktiivselt ning jälgitakse pidevalt raha- ja kapitaliturgude olukorda ja suundumusi.

Osakaalult kõige olulisem finantsriski allikas on kindlustusjuhtumi ja selle väljamaksmise ajalisest erinevusest tingitud intressirisk, mis on tururiski allosa. Intressiriski mõõtmise aluseks olevateks intressimääradeks oleme võtnud Eurodes määratletud kõrgekvaliteetsete võlakirjade alusel koostatud tootluskõveralt (EUR Sovereign Benchmark yield curve) võetud tulunormide alusel hinnatud asendusportfelli väärtuse.

(A). Valuutarisk

Valuutarisk on valuutakursside muutustest tulenev potentsiaalne kahjum.

Kursimuutustest tulenevate riskide maandamisega eraldi ei tegeleta, kuna muudes valuutades laekuvad kindlustusmaksed moodustavad suhteliselt ebaolulise osa kogu laekumistest ja nende ajaline kestus Seltsi käes on lühiajaline. Selts on maandanud valuutariski hoides finantsinvesteeringuid põhilises osas eurodes. Enamik Seltsi kindlustuskohustistest on samuti eurodes.

Alljärgnevalt on ära toodud valuutariskile avatud positsioonide väärtus

31.12.2023

euroides	EUR	USD	GBP	NOK	Kokku
Finantsinvesteeringud	28 218 613	240 518	56 782	1 164 369	29 680 283
Raha ja raha ekvivalendid	5 983 359	10 381	0	39 170	6 032 910
Finantskohustused	-320 818	0	0	0	-320 818
Varad kindlustuslepingutest	647 580	0	0	0	647 580
Kohustused edasikindlustuslepingutest	-91 706	0	0	0	-91 706
Kokku	34 437 028	250 899	56 782	1 203 539	35 948 248

31.12.2022 (korrigeeritud)
eurodes

	EUR	USD	GBP	NOK	KOKKU
Finantsinvesteeringud	25 365 543	228 700	50 959	1 208 605	26 853 807
Raha ja raha ekvivalendid	6 342 135	2 231	0	21 604	6 365 970
Finantskohustused	-156 841	0	0	0	-156 841
Varad kindlustuslepingutest	713 925	0	0	0	713 925
Kohustused edasikindlustuslepingutest	-194 093	0	0	0	-194 093
Kokku	32 070 669	230 931	50 959	1 230 209	33 582 768

Valuutariskile avatud positsioonide muutused seoses valuutakursi muutustega on ebaolulised.

(B). Intressimäärarisk

Intressiriski kannavad lühi- ja pikaajalised finantsvarad ja kohustised, mis on tundlikud intressimäärade muutlikkusele. Seltsi avatus intressimäärariskile tuleneb peamiselt investeeringutest võlaväärtpaberitesse, millesse suurem osa Kontserni investeeringutest on paigutatud.

Intressiriski maandamiseks jälgitakse investeerimisportfellis olevate intressiriskile avatud positsioonide kestvust. Kontsern jälgib avatust intressimäära riskile vaadates regulaarselt üle oma varade ja kohustuste positsioonid.

Alljärgnevalt on ära toodud intressimäära riskile avatud positsioonide väärtus :

eurodes	31.12.2023	31.12.2022 (korrigeeritud)
Finantsinstrumendid		
Fikseeritud intressimääraga varad	19 691 686	21 294 557
Muutuva intressimääraga varad	4 172 425	2 587 466
Kokku	23 864 111	23 882 023
Kindlustus- ja edasikindlustuslepingud		
Kohustused	26 665 598	24 199 600
Varad	-11 554 979	-10 226 500
Kokku	15 110 619	13 973 100

Võlakirja portfelli jaguneb intressimäärade lõikes järgmiselt:

<i>eurodes</i>	31.12.2023	31.12.2022 (korregeeritud)
Intressimäär 0,0-2,9%	16 731 559	18 453 407
Intressimäär 3,0-3,9%	2 074 489	1 264 650
Intressimäär 4,0-4,9%	1 436 768	1 502 602
Intressimäär 5,0-5,9%	545 506	1 235 148
Intressimäär 6,0-6,9%	582 011	1 416 093
Intressimäär 7,0-7,9%	1 480 733	0
Intressimäär 8,0-8,9%	973 459	10 123
Intressimäär 10,0-10,9%	39 586	0
Kokku	23 864 111	23 882 023

SENSITIIVSUSANALÜÜS

Intressikõvera võimaliku 0.5% haaval suurenemise või vähenemise mõju suurusest finantsinstrumentidele ja varadele ning kohustustele kindlustus- ja edasikindlustuslepingutest, eeldusel, et muud muutujad jäävad samaks, annab ülevaate järgmine tabel. Finantsinstrumentide puhul oleme lähtunud eeldusest, et intressimäärad saavad väheneda kuni nullini ja sealt edasi on alanemine vähetõenäoline ja/ või siis toimub positsioonidest väljumine ehk väärtuse loomeprotsess katkeb.

Intressimäära muutuse mõju omakapitalile ja kasumile:

<i>eurodes</i>	31.12.2023		31.12.2022 (korregeeritud)	
	Mõju omakapitalile	Mõju omakapitalile %	Mõju omakapitalile	Mõju omakapitalile %
Finantsinstrumendid				
Intressikõvera muutus -50 baaspunkti	248 634	1,0%	273 959	1,2%
Intressikõvera muutus +50 baaspunkti	-321 113	-1,3%	-321 893	-1,4%
Intressikõvera muutus -100 baaspunkti	541 538	2,1%	581 343	2,5%
Intressikõvera muutus +100 baaspunkti	-598 220	-2,4%	-610 691	-2,6%
Intressikõvera muutus -200 baaspunkti	1 144 091	4,5%	1 215 893	5,2%
Intressikõvera muutus +200 baaspunkti	-1 137 521	-4,5%	-1 170 816	-5,0%
Kindlustus- ja edasikindlustuslepingud				
Intressikõvera muutus +50 baaspunkti	-63 254	-0,3%	24 886	0,1%
Intressikõvera muutus -50 baaspunkti	66 055	0,3%	-26 710	-0,1%
Intressikõvera muutus +100 baaspunkti	-123 916	-0,5%	48 112	0,2%
Intressikõvera muutus -100 baaspunkti	135 143	0,5%	-55 424	-0,2%
Intressikõvera muutus +200 baaspunkti	-238 209	-0,9%	90 143	0,4%
Intressikõvera muutus -200 baaspunkti	283 494	1,1%	-119 707	-0,5%

Intressimäärade muutus mõjutab kahjukindlustuslepingute kasumis või kahjumis kajastatud kindlustuse finantstulusid või -kulusid, mis tulenevad tulevaste rahavoogude diskonteerimisest korregeeritud jooksva määraga. Omakapitalis kajastub eelneva mõju.

(C). Aktsiarisk

Väärtpaperite hinna risk on potentsiaalne mõju varadele, kohustistele ja finantsinstrumentide väärtusele tulenevalt turuhindade muutustest või kõikumistest. Aktsiariskile avatud positsiooni suuruseks on 5 510 576 eurot.

SENSITIIVSUSANALÜÜS

Salva riskikomitee jälgib regulaarselt aktsiariski ning juhib aktsiate ja aktsiafondide investeeringuid individuaalselt. Aktsiahinnarisk on väike kuna finantsinvesteeringutest moodustab aktsiaportfell ebaolulise osa.

Aktsia- ja aktsiafondide hindade muutuse võimalik mõju omakapitalile ja kasumile:

eurodes	31.12.2023	31.12.2022 (korrigeeritud)
Aktsiahinnad +10%	519 273	263 835
Aktsiahinnad +20%	1 038 546	527 671
Aktsiahinnad -10%	-472 067	-239 850
Aktsiahinnad -20%	-865 455	-439 726

6.7 KREDIIDIRISK

Krediidirisk ettevõttele tuleneb vastaspoolte suutmatusest täita oma lepingulisi kohustisi. Sellisteks varadeks võivad olla näiteks võlakirjad ja laenud või nõuded. Krediidiriske jälgitakse järjepidevalt ning neist antakse aru juhatusele ja nõukogule.

Juhatus juhib krediidiriski alljärgnevate meetmetega:

- o kujundab ettevõtte krediidipoliitika, mis hõlmab lepingute sõlmimise korda, vastaspoolte krediidi hinnanguid, riskide klassifitseerimist ja aruandlust ning vastavust regulatiivsetele ja seadusest tulenevatele nõuetele;
- o Igapäevaselt jälgitakse kindlustus- ja edasikindlustuslepingute täitmist;
- o finantsinvesteeringutega seotud krediidirisk on piisavalt hajutatud erinevate vastaspoolte, valdkondade, riikide, reitinguklasside ja likviidsuse vahel;
- o Antud laenud on tagatud, v.a. töötajatele antud laenud;
- o Selts on kehtestanud edasikindlustusandja valimisel minimaalse aktsepteeritava avaliku krediidireitingu, milleks on Standard & Poor's "A-" või kõrgem arvestades võimalusega, et kuigi edasikindlustustingimustes on kajastatud edasikindlustaja kohustus hüvitada kokku lepitud osa väljamakstud kahjust, siis on olemas risk, et edasikindlustaja ei suuda oma kohustusi täita;
- o Oodatavate krediidikahjude hindamise protseduurid on välja töötatud ja neid arvestatakse ja jälgitakse perioodiliselt.

Alljärgnevas tabelis on ära toodud andmed edasikindlustusandjate varade ja õiglasest väärtuses kajastatavate võlakirjainvesteeringute kohta reitingu järgi:

Standard & Poor's	Moody's	31.12.2023	31.12.2022 (korrigeeritud)
Võlakirjainvesteeringud õiglasest väärtuses			
AAA	Aaa	1 068 999	1 138 755
AA	Aa	2 285 119	1 725 310
A	A	5 648 186	5 018 975
BBB	Baa	9 033 249	10 785 140
BB	Ba	1 505 225	1 461 483
B	B	401 580	461 980
Reitinguta		3 921 753	3 290 380
Kokku		23 864 111	23 882 023
Varad edasikindlustuslepingutest			
AA	Aa	8 615 140	7 861 565
A	A	2 939 839	2 559 028
Kokku		11 554 979	10 420 593

(A). ECL-ist tulenevad summad finantsvaradelt

Väärtuse languse hindamiseks kasutatud sisendid, eeldused ja tehnikad on ära toodud arvestuspõhimõtetes punkt 5.4.(C).

(B). Krediidiriski kontsentratsioon

Kontsentratsioonirisk on kõikide riskide akumulatsioon ühele vastaspoolele, majandusvaldkonnale või geograafilisele piirkonnale. Kontsernil ei ole olulist kontsentratsiooniriski mõne üksiku edasikindlustajaga. Riski kontsentratsioon puudutab peamiselt üksikute vastaspoolte investimisportfellidega seotud krediidiriske.

Alljärgnev tabel näitab finantsinvesteeringute krediidiriskide kontsentreerumist viies suuremas üksikus vastaspooles ja varaklassides:

31.12.2023

<i>eurodes</i>	Hoiused ja raha	Võlakirjad ja investeerimisfondid
iShares bv BlackRock	0	4 150 098
Aegon	0	773 733
AS LHV Pank	550 026	1 532 480
Luminor Bank	14 319	1 434 551
Metsa Board OYJ	0	975 107

31.12.2022

<i>eurodes</i>	Hoiused ja raha	Võlakirjad
COOP Pank AS	2 461 052	0
AS SEB Pank	1 343 404	940 043
AS LHV Pank	576 373	1 001 707
Leedu Vabariik	0	1 049 870
Stora Enso OYJ	0	1 007 367

Finantsinvesteeringute krediidiriskide geograafilise asukoha järgi:

<i>eurodes</i>	31.12.2023	31.12.2022
Soome	4 960 048	6 369 108
Eesti	4 095 301	3 997 287
Rootsi	3 414 495	2 371 138
Leedu	3 478 581	3 166 138
Holland	1 749 286	1 767 910
Läti	1 592 643	1 538 224
Norra	1 004 577	1 024 821
Luksemburg	948 931	1 045 231
Muud	2 620 249	2 602 166
Kokku	23 864 111	23 882 023

6.8 LIKVIIDSUSRISK

Ettevõtte likviidsus ehk maksevõime kajastab tema võimet täita tähtaegselt oma maksekohustusi kindlustusvõtjate ja teiste võlausaldajate ees. Kontsernil on kahjude hüvitamiseks igapäevane vajadus rahaliste vahendite järele. Kontserni varade paigutus on tehtud likviidsusriski suhtes väga konservatiivselt. Ligikaudu 80% Kontserni finantsvaradest on maksimaalselt seitsme päeva jooksul realiseeritav ilma positsiooni hetkeväärtust oluliselt kaotamata. Arvestades, et edasikindlustusandjad on seotud kohustisega vajadusel meile omapoolne osa kahjust kanda 14 päeva jooksul ning keskmine kahjukäsitluse ning reservi väljamaksmise aeg jääb enamike kahjude osas vahemikku 20 kuni 40 päeva, on hinnanguliselt likviidsusrisk Kontsernis piisava varuga juhitud.

Finantsvarade, kohustiste ja kindlustustehniliste netokohustiste rahavoogude tähtajad:

31.12.2023

Jaotus tähtaja järgi

<i>eurodes</i>	Bilansiline väärtus	kuni 1 aasta	1-4 aastat	5-10 aastat	Üle 11 aasta
Finantskohustised	1 322 452	1 322 452	0	0	0
Rendikohustised	951 514	266 754	751 867	0	0
Kohustused ja varad kindlustuslepingutest	15 110 619	12 342 566	1 666 838	1 134 895	330 238

31.12.2022 (korregeeritud)

Jaotus tähtaja järgi

<i>eurodes</i>	Bilansiline väärtus	kuni 1 aasta	1-4 aastat	5-10 aastat	Üle 11 aasta
Finantskohustised	1 347 306	1 347 306	0	0	0
Rendikohustised	996 826	236 969	757 718	2 139	0
Kohustused ja varad kindlustuslepingutest	13 779 007	5 016 374	6 398 186	2 103 103	1 019 038

6.9 OPERATSIOONIRISK

Operatsioonirisk on risk saada otsest või kaudset kahju, põhjustel, mis on seotud kontserni ebapiisavate või mittetoimivate protsesside, personali, infrastruktuuri või tehnoloogiaga ning väliste sündmustega, mis ei ole seotud krediidi-, turu- ja likviidsusriskidega. Need riskid pärinevad ettevõttest endast ja on otseselt juhtkonna kontrolli all. Operatsiooniriskid kaasnevad inimeste igapäevaste tegevustega nagu kindlustusvõtjate teenindamine, lepingute sõlmimine ja vormistamine, organisatsiooni juhtimine, kasutusõiguste administreerimine, mittevastavus seadusandlikele ja regulatiivsetele nõuetele jne. Olulisi tehingute tegemisega seotud andmeid salvestatakse andmebaasides ning selleks, et seda kõike teha, on kasutada äriprotsessi toetav tehnoloogia.

Kontserni eesmärk operatsiooniriski juhtimisel on vältida rahaliste kahjude tekkimist ja kontserni maine kahjustamist, sealjuures olles kuluefektiivne ja uuenduslik. Kõikidel juhtudel nõuab Kontserni poliitika kõigi kehtivate juriidiliste ja regulatiivsete nõuete täitmist.

Operatsioonirisk hõlmab ka õiguslikku riski, mis on risk saada kahju ettenägematutest või teadmata seadusandlikest muudatustest, nende volest tõlgendamisest kuni murranguteni poliitikas ja muutusteni ühiskonnaliikmete vajadustes ning tulenevad otseselt välistest põhjustest ega ole otseselt ettevõtte kontrolli all. Operatsiooniriski poliitika elluviimise eest vastutab ettevõtte juhatuse, kuid igapäevase juhtimise eest astutavad osakondade või funktsioonide juhid.

Kontserni riskikomitee vastutab kontrollide väljatöötamise ja rakendamise eest operatsiooniriskiga tegelemiseks. Kord aastas viiakse läbi operatsiooniriskide hindamine üheskoos võtmetöötajatega.

Vastutust operatsiooniriskide juhtimise eest toetab standardite ja sise-eeskirjade kehtestamine erinevates valdkondades nagu

- kohustuste ja vastutuste määramine, sh. allkirjaõiguste andmine ja otsuste tegemise piirangud;
- kontrollide ja valideerimiste dokumenteerimine;
- regulatiivsed ja seadusandlikud nõuded;
- nõuded operatsiooniriskide perioodiliseks hindamiseks ja sellest tulenevalt kontrollide ja protseduuride piisavuse hindamine;
- talituspidevuse plaanide tegemine;
- koolitus ja tööalane areng;
- IT, andmete ja küberriskid;
- riskide maandamine.

Kontserni sise-eeskirjade ülevaatus teostab siseaudit. Siseauditi ülevaatuste tulemusi arutatakse kontserni riskikomitees ja juhatuses ning kokkuvõtted esitatakse kontserni auditikomiteele ja nõukogule.

6.10 KAPITALIJUHTIMINE

Kapitali juhtimise eesmärk on tagada piisav kapitali olemasolu tulemaks toime riskidega, mis tulenevad ettevõtte tegevusest ja ärikeskkonnast. Seltsi kapitalinõuete täitmine on tagatud kombinatsioonis aktsiakapitali, reservkapitali, muude reservide ja jaotamata kasumiga, mida vähendatakse immateriaalsete varade maksumuse võrra. Selts kasutab kapitali jälgimiseks regulatiivseid kapitali suhtarve. Selts on kohustatud jälgima, et tema varad ületaksid igal ajahetkel kindlustuslepingutest tulenevaid kohustisi.

Vastavalt kindlustustegevuse seadusele arvutab Selts vähemalt kord aastas standardvalemi alusel tegevuse jätkuvuse printsiibist lähtudes solventsuskapitalinõude. Solventsuskapitalinõue vastab kindlustusandja omavahendite suurusele, mis võimaldab kindlustusandjal 99,5-protsendilise tõenäosusega täita järgmise 12 kuu jooksul kindlustuslepinguga võetud kohustuse.

Seltsi poliitika on hoida tugevat kapitalibaasi, et säilitada aktsionäride, võlausaldajate ja turu usaldust ja toetada ettevõtte edasist arengut.

Seltsi omavahendid olid aastatel 2023 ja 2022 vastavuses solventsuskapitali nõuetega.

7. ÕIGLASE VÄÄRTUSE HINDAMINE

Mitmed kontserni arvestuspõhimõtted ja avalikustatavad finants- kui ka mittefinantsvarade andmed nõuavad õiglase väärtuse määramist.

Konsolideeritud finantsaruanded koostati soetusmaksumuse alusel, välja arvatud juhtudel mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes.

Kindlustus- ja edasikindlustuslepingud mõõdetakse lihtsustatud kindlustusmaksete meetodil (Edaspidi **PAA** meetod **Premium Allocation Approach**). Lisa 5.3.

Kinnisvarainvesteeringud mõõdetakse õiglases väärtuses. Lisa 5.10.

Enda kasutuses olev kinnisvara mõõdetakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Lisa 5.11.

Kontserni finantsvarade ja -kohustiste bilansilised väärtused on toodud allpool:

euroides	Lisa	Hindamise meetod	31.12.2023	31.12.2022 (korregeeritud)
Raha ja raha ekvivalendid		Korregeeritud soetusmaksumus	6 032 910	6 365 970
Aktisad, osad ja investeerimisfondid	13.1.;5.4	Õiglane väärtus läbi kasumiaruande	5 510 576	2 638 353
Võlakirjad	13.2.;5.4	Õiglane väärtus läbi kasumiaruande	23 864 111	23 882 023
Laenud	13.3.;5.4.	Korregeeritud soetusmaksumus	305 596	333 431
Muud finantsvarad	14;5.4.	Korregeeritud soetusmaksumus	133 844	109 820
Kokku finantsvarad			35 847 037	33 329 597
Muud finantskohustised	19	Korregeeritud soetusmaksumus	1 322 452	1 347 306
Rendikohustised	22	Korregeeritud soetusmaksumus	951 514	996 826
Kokku finantskohustised			2 273 966	2 344 132

Seltsi juhatuse hinnangul ei erine bilansis korregeeritud soetusmaksumuses kajastatud varade ja kohustiste väärtused oluliselt nende õiglasest väärtusest seisuga 31.12.2023.

Õiglase väärtuse määramisel on kasutusel alljärgnevad hierarhia tasemed (kasutatud sisendite alusel):

- tase 1 – aktiivsel turul noteeritud hinnad;
- tase 2 – hindamise meetodid, mis tuginevad jälgitavatele sisenditele (turupõhised andmed, nt sarnaste tehingute kursid ja määrad ning intressikõverad);
- tase 3 – muud hindamise meetodid: siin kajastatakse turul mittekaubeldavaid finantsvarasid, mille hindamisel ei ole kasutatud otseselt raha- ja kapitaliturult võetud sisendeid.

31.12.2023	Lisa	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Õiglane väärtus	Raamatupidamislik väärtus
<i>eurodes</i>						
Finantsinvesteeringud õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande						
Aktsiad ja muud osalused	13.1	5 509 204	0	1 372	5 510 576	5 510 576
Võlakirjad ja muud fikseeritud tuluga väärtpaberid	13.2	22 650 008	710 700	503 403	23 864 111	23 864 111
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses						
Raha ja raha ekvivalendid		6 032 910	0	0	6 032 910	6 032 910
Laenud	13.3	0	0	305 596	305 596	305 596
Muud finantsvarad	14	0	0	133 844	133 844	133 844
Finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses						
Muud finantskohustised	19	0	0	1 652 040	1 652 040	1 652 040
Rendikohustised	22	0	0	951 514	951 514	951 514
31.12.2022 (korrigeeritud)	Lisa	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Õiglane väärtus	Raamatupidamislik väärtus
Finantsinvesteeringud õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande						
Aktsiad ja muud osalused	13.1	1 356 166	0	1 282 187	2 638 353	2 638 353
Võlakirjad ja muud fikseeritud tuluga väärtpaberid	13.2	23 192 903	689 120	0	23 882 023	23 882 023
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses						
Raha ja raha ekvivalendid		6 365 970	0	0	6 365 970	6 365 970
Laenud	13.3	0	0	333 431	333 431	333 431
Muud finantsvarad	14			109 820	109 820	109 820
Finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses						
Muud finantskohustised	19	0	0	1 842 582	1 842 582	1 842 582
Rendikohustised	22	0	0	996 826	996 826	996 826

Aktsiates ja muudes osalustes on kajastatud mittekontrollivad osalused ettevõtetes AuroraAssets OÜ, mis ei ole noteeritud avalikul turul. Nimetatud kirje sisaldab seisuga 31.12.2023 investeeringut bilansilises väärtuses 1 372 eurot (31.12.2022: 1 061 062 eurot), mille puhul on õiglane väärtus alla hinnatud 2023.aasta alguses alanud Eurora Solutions OÜ pankrotiprotsessi tõttu. Nimetatud investeeringu tingimused sisaldasid investeerimisobjektile seatud sooritusnõudeid, millest sõltus omandatud investeeringu õiglane väärtus. Bilansipäeva seisuga ei ole investeerimisobjektile seatud sooritusnõuded täidetud ning realiseerus negatiivne stsenaarium.

3. taseme aktsiate ja muude osaluste liikumine

<i>eurodes</i>	31.12.2023	31.12.2022 (korrigeeritud)
Aasta alguses	1 282 187	1 109 521
Aktsiate ja muude osaluste ümberhindluse kahjum/kasum	-1 280 815	172 666
Aasta lõpul	1 372	1 282 187

3. taseme Võlakirjad

Lisandusid börsil noteerimata võlakirjad summas 503 403 eurot.

8. TULU KINDLUSTUSTEgevusest

2023

eurodes	Kindlustusmaksed	LRC muutus	Tulu kindlustustegevusest kokku
Liikluskindlustus	10 481 124	-229 589	10 251 535
Varakindlustus	8 151 721	-426 014	7 725 707
Sõidukikindlustus	7 288 371	-64 552	7 223 819
Muud kindlustusliigid	5 547 115	-36 996	5 510 119
Kokku	31 468 331	-757 151	30 711 180
2022 (korrigeeritud)	Kindlustusmaksed	LRC muutus	Tulu kindlustustegevusest kokku
Liikluskindlustus	8 648 404	-512 859	8 135 545
Varakindlustus	6 990 512	-368 741	6 621 771
Sõidukikindlustus	6 436 176	-157 972	6 278 204
Muud kindlustusliigid	5 908 449	-78 534	5 829 915
Kokku	27 983 541	-1 118 106	26 865 435

9. FINANTSTULEM INVESTEERINGUTELT

eurodes	2023	2022 (korrigeeritud)
Dividenditulu	68 821	33 576
Intressitulu deposiitidelt	56 070	17 855
Muu finantstulu, sh. intressitulu laenudelt	548 530	403 271
Renditulu kinnisvarainvesteeringutelt	159 039	176 450
Tulu finantsinvesteeringutest õiglasel väärtusel läbi kasumiaruande (esmasest arvele võtmisest peale)	-621 803	-1 460 652
Muud investeeringute kulud	-237 829	-229 647
Tulem investeeringutelt	-27 172	-1 059 147

10. MUUD TULUD JA MUUD TEgevuskulud

eurodes	2023	2022 (korrigeeritud)
Muud tegevuskulud	-2 296 026	-2 021 477
Muud tulud	156 209	144 396

Muudes tuludes on kajastatud peamiselt põhivara müügil saadud kasumid ja muud ebaolulised tulud ja muud tegevuse üldkulud niivõrd, kui nad ei ole kajastatud kuludes kindlustustegevusest.

11. MUU FINANTSTULU- JA KULU

eurodes	2023	2022 (korrigeeritud)
Valuuta ümberhindluse kasumid- ja kahjumid	-4 193	12 600
Kokku	-4 193	12 600

12. KULUD

Jaotus kululiikide kaupa:

<i>eurodes</i>	2023	2022 (korrigeeritud)
Kindlustushüvitised	-18 401 306	-15 922 313
Komisjonitasud vahendajatele	-2 556 525	-2 369 311
Tööjõukulud	-4 831 732	-4 439 037
Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum ja väärtuse langus	-417 061	-369 973
Reklaamikulu	-404 015	-308 134
Rendikulud	-366 692	-388 050
Muud tegevuskulud kindlustustegevusest	-2 426 242	-1 878 193
Kulud kokku	-29 403 573	-25 675 011

Jaotus kulukohtade kaupa:

<i>eurodes</i>	2023	2022 (korrigeeritud)
Kindlustushüvitised	-18 401 306	-15 922 313
Kahjukäsitluskulud	-1 242 312	-1 161 266
Sõlmimiskulud	-7 226 100	-6 340 308
Kulud kindlustuslepingutest	-26 869 718	-23 423 887
Muud investeeringute kulud	-237 829	-229 647
Muud tegevuskulud	-2 296 026	-2 021 477
Kulud kokku	-29 403 573	-25 675 011

13. FINANTSINVESTEERINGUD

<i>eurodes</i>		31.12.2023	31.12.2022 (korrigeeritud)
Finantsinvesteeringud õiglasel väärtusel muutusega läbi kasumiaruande			
<i>Kajastatud esmasest arvele võtmisest peale</i>			
Aktsiad, osalused ja aktsiafondid	13.1.	5 510 576	2 638 353
Võlakirjad ja muud fikseeritud tuluga väärtpaberid	13.2.	23 864 111	23 882 023
Finantsinvesteeringud korrigeeritud soetusmaksumuses			
Laenud	13.3	305 596	333 431
Kokku		29 680 283	26 853 807

13.1 AKTSIAD JA OSAD

<i>eurodes</i>	31.12.2023	31.12.2022 (korrigeeritud)
Noteeritud aktsiad	1 350 759	1 316 483
Noteerimata osad	1 372	1 282 187
Noteeritud aktsiafondid	4 150 098	24 578
Kinnisvarafondid	8 347	15 105
Kokku	5 510 576	2 638 353

13.2 VÕLAKIRJAD JA MUUD FIKSEERITUD TULUGA VÄÄRTPABERID

	31.12.2023	31.12.2022 (korrigeeritud)
<i>eurodes</i>	<i>Õiglasest väärtuses</i>	<i>Õiglasest väärtuses</i>
Võlakirjad-fikseeritud intressimääraga		
Valitsuse ja valitsusasutuste võlakirjad	6 799 771	7 632 111
Finantsasutuste võlakirjad	5 909 493	5 746 134
Muud võlakirjad	6 982 422	7 916 312
Kokku	19 691 686	21 294 557
Võlakirjad- muutuva intressimääraga		
Valitsuse ja valitsusasutuste võlakirjad	284	162
Finantsasutuste võlakirjad	3 841 747	2 215 967
Muud võlakirjad	330 394	371 337
Kokku	4 172 425	2 587 466

13.3 ANTUD LAENUD

	31.12.2023	31.12.2022 (korrigeeritud)
<i>eurodes</i>		
Hüpoteeklaenud		
Laenud tähtajaga kuni 3 kuud	0	101 251
Laenud tähtajaga 3 kuud kuni aasta	200 986	0
Laenud tähtajaga 1 kuni 3 aastat	100 375	200 986
Kokku	301 361	302 237
Muud laenud		
Laenud tähtajaga 3 kuud kuni 1 aasta	0	24 731
Laenud tähtajaga 1 kuni 3 aastat	4 235	6 463
Kokku	4 235	31 194
Laenud kokku	305 596	333 431

Väljastatud laenude intressimäärad on vahemikus 4,5% kuni 6% aastas. Sisemised intressimäärad ei erine oluliselt lepingulistest intressides. Erinevusest tulenev mõju tulemusele on ebaoluline. Juhatus on hinnanud hüpoteekidega tagatud laenude tagatised piisavaks tagamaks kohustiste täitmist.

14. MUUD VARAD JA ETTEMAKSTUD KULUD

	31.12.2023	31.12.2022 (korrigeeritud)
<i>eurodes</i>		
Ettemakstud kulud	123 857	102 378
Muud nõuded	9 987	7 442
Kokku	133 844	109 820

Viitlaekumised ja ettemakstud kulud on kaetavad aasta jooksul.

15. KINNISVARAINVESTEERINGUD

<i>eurodes</i>	Maa	Ehitised	Kokku
Soetusmaksumus			
31.12.2021	44 625	2 589 031	2 633 656
Proportsiooni muutus	0	69 979	69 979
31.12.2022	44 625	2 659 010	2 703 635
Soetamine	0	37 196	37 196
31.12.2023	44 625	2 696 206	2 740 831
Akumuleeritud kulum			
31.12.2021	0	-375 239	-375 239
Arvestatud kulum	0	-11 897	-11 897
31.12.2022	0	-387 136	-387 136
Arvestatud kulum	0	-11 897	-11 897
31.12.2023	0	-399 033	-399 033
Jääkmaksumus			
31.12.2022	44 625	2 271 874	2 316 499
31.12.2023	44 625	2 297 173	2 341 798

Kontserni kinnisvarainvesteeringuteks on kinnistu Pärnu mnt.16, Tallinn ja Pille 24, Tallinn.

Pärnu mnt. 16 kinnistu õiglaseks väärtuseks on juhatuse hinnangul 2 miljonit eurot. Hoone õiglase väärtuse hinnang põhineb 2023. aasta lõpus OÜ Kinnisvarabüroo Uus Maa poolt koostatud hindamisaktil. Hoone õiglane väärtus leiti diskonteeritud rahavoogude meetodil, võttes arvesse kehtivaid rendilepinguid, nendes ettenähtud intressimäärasid, turu keskmiseid vakantsuse määrasid ja prognoositud tarbijahinnaindeksi muutust. Tulevaste rahavoogude diskonteerimisel kasutati määra 9,5%. Kinnistu puhul hinnati rendile antud kinnisvara seisukorda, lepingute pikaajalisust.

Vastavalt standardile IAS 40 „Kinnisvarainvesteeringud“, kajastatakse renditulu eesmärgil välja renditud osa kinnistust kinnisvarainvesteeringuna õiglases väärtuses. Välja renditud osa hoonest moodustab 34% (2022: 34%) ja enda kasutuses olev osa hoonest moodustab 66% (2022: 66%).

Pille 24 kinnistul on tegemist üüritulu teenimise eesmärgil ehitatud majaga. Pille 24 kinnistu õiglaseks väärtuseks on juhatuse hinnangul 2,2 miljonit eurot. Hoone õiglase väärtuse hinnang põhineb 2024. aasta alguses OÜ Kinnisvarabüroo Uus Maa poolt koostatud hindamisaktil. Kinnisvarabüroo koostas eksperthinnangu võrdlusmeetodil, hinnates eraldi kortereid kui müügiobjekte. Kinnistu puhul hinnati rendile antud korterite seisukorda, asukohta ja lepingute pikaajalisust. Kortrite hinnanguline väärtus oleks 2,6 miljonit eurot. Kuna segu kasvanud tarbijahinnaindeksist ja selle ohjamiseks tõstetud intressimäärade on viinud kinnisvaraturu passiivsesse olekusse, kus tehinguid tehakse enamasti vaid kodu soetamise eesmärgil, siis vajaduse puhul objekti müüa, peaksime leppima vähemalt 15%lise hinna korrigeerimisega. Ei ole välistatud ka kinnisvaraturu üldine korrigeerimine.

Kinnisvarainvesteeringu otsesed ülalpidamis- ja remondikulud olid 2023. aastal 44 979 eurot (2022: 52 258 eurot).

16. MATERIAALNE PÕHIVARA

<i>eurodes</i>	Maa	Ehitised	Muu põhivara	Kokku
Soetusmaksumus				
31.12.2021	108 842	831 057	1 207 008	2 146 907
Soetatud põhivara	0	0	107 463	107 463
Müüdnud põhivara	0	0	-136 890	-136 890
Maha kantud põhivara	0	0	-18 370	-18 370
31.12.2022	108 842	831 057	1 159 211	2 099 110
Soetatud põhivara	0	0	206 905	206 905
Müüdnud põhivara	0	0	-109 476	-109 476
Maha kantud põhivara	0	0	-13 147	-13 147
31.12.2023	108 842	831 057	1 243 493	2 183 392
Akumuleeritud kulum				
31.12.2021	0	-564 727	-686 293	-1 251 020
Müüdnud põhivara arvestatud kulum	0	-23 095	-181 074	-204 169
Maha kantud põhivara arvestatud kulum	0	0	115 634	115 634
Maha kantud põhivara	0	0	18 371	18 371
30.12.2022	0	-587 822	-733 362	-1 321 184
Arvestatud kulum	0	-23 095	-169 333	-192 428
Müüdnud põhivara arvestatud kulum	0	0	109 476	109 476
Maha kantud põhivara arvestatud kulum	0	0	13 147	13 147
31.12.2023	0	-610 917	-780 072	-1 390 989
Jääkmaksumus				
31.12.2022	108 842	243 235	425 849	777 926
31.12.2023	108 842	220 140	463 421	792 403

17. VARUD

Varudes on kajastatud Tammepärja Arenduse OÜ poolt tehtud kulutused arendatavale kinnistule ja Pille 20/22 arendusele.

Soetusmaksumus	
31.12.2022	568 638
Soetatud	60 546
31.12.2023	629 184

18. IMMATERIAALNE PÕHIVARA

eurodes

Immateriaalne põhivara

Soetusmaksumus	
31.12.2021	4 456 750
Soetatud põhivara	405 145
31.12.2022	4 861 895
Soetatud põhivara	635 004
31.12.2023	5 496 899
Akumuleeritud kulum	
31.12.2021	-3 196 456
Arvestatud kulum	-153 908
31.12.2022	-3 350 364
Arvestatud kulum	-243 683
31.12.2023	-3 594 047
Jääkmaksumus	
31.12.2022	1 511 531
31.12.2023	1 902 852

Immateriaalse põhivarana on kajastatud tarkvara soetamiseks tehtud kulutused.

Täielikult amortiseerunud, kuid veel kasutuses olevate immateriaalsete põhivarade soetusmaksumus seisuga 31.12.2023 oli 64 885 eurot (2022. aastal 39 248 eurot).

19. VÕLAD JA MUUD ETTEMAKSTUD TULUD

eurodes

31.12.2023 **31.12.2022 (korrigeeritud)**

Võlgnevus töötajatele	714 782	495 096
Puhkusetasu kohustis	159 983	178 873
Maksuvõlad	329 588	301 183
Muud viitvõlad	447 687	867 430
Kokku	1 652 040	1 842 582

Kõik viitvõlad on lühiajalised (kuni 12 kuud).

20. KINDLUSTUS- JA EDASIKINDLUSTUSLEPINGUD

Kontserni varad ja kohustised kindlustus- ja edasikindlustuslepingutest tulenevad kahjukindlustusest. Kindlustuslepingud on mõõdetud kindlustusmaksete meetodil (PAA).

<i>eurodes</i>	Lisa	31.12.2023	31.12.2022 (korrigeeritud)
Varad kindlustuslepingutest		647 580	713 925
Kohustised kindlustuslepingutest		-26 665 598	-24 199 600
Kohustused neto kindlustuslepingutest	20.1	26 018 018	23 485 675
Varad edasikindlustuslepingutest		11 554 979	10 420 593
Kohustised edasikindlustuslepingutest		-91 706	-194 093
Netovarad edasikindlustuslepingutest	20.2	11 463 273	10 226 500

LIIKUMISED KINDLUSTUS- JA EDASIKINDLUSTUSLEPINGUTES

20.1 KINDLUSTUSLEPINGUD

Analüüs kohustistes tuleviku väljamakseteks ja toimunud kahjude kohustises

2023	Kohustised tuleviku väljamakseteks (LRC)			Toimunud kahjude kohustis (LIC)			
	Kohustised tuleviku väljamakseteks	Sõlmimiskulud	LRC kokku	Tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse hinnang	Riskikohendus	LIC kokku	Kokku
Varad kindlustuslepingutest algsaldo	0	0	0	-713 925	0	-713 925	-713 925
Kohustused kindlustuslepingutest algsaldo	7 719 070	-715 073	7 003 996	16 683 799	511 805	17 195 604	24 199 600
Neto kohustiste algsaldo	7 719 070	-715 073	7 003 996	15 969 874	511 805	16 481 679	23 485 675
Muutused koondkasumiaruandes							
Tulu kindlustustegevusest	-30 738 199	0	-30 738 199	0	0	0	-30 738 199
Kindlustuse sõlmimiskulude amortisatsioon	0	2 579 464	2 579 464	0	0	0	2 579 464
Tekkinud kahjunõuded ja muud kulud kindlustustegevusest	0	0	0	20 350 792	77 997	20 428 789	20 428 789
Kulud kindlustustegevusest kokku	0	2 579 464	2 579 464	20 350 792	77 997	20 428 789	23 008 253
Tulem kindlustustegevusest	-30 738 199	2 579 464	-28 158 735	20 350 792	77 997	20 428 789	-7 729 947
Kindlustuslepingute finantskulud	0	0	0	-359 414	0	-359 414	-359 414
Kokku muutus koondkasumiaruandes	-30 738 199	2 579 464	-28 158 735	19 991 378	77 997	20 069 375	-8 089 360
Rahavood							
Laekunud kindlustusmaksed	31 655 229	0	31 655 229	0	0	0	31 655 229
Makstud hüvitised ja muud kulud kindlustustegevusest	0	0	0	-18 481 081	0	-18 481 081	-18 481 081
Kindlustuse sõlmimiskulude rahavood	0	-2 552 445	-2 552 445	0	0	0	-2 552 445
Kokku rahavood	31 655 229	-2 552 445	29 102 784	-18 481 081	0	-18 481 081	10 621 703
Varad kindlustuslepingutest lõppsald	0	0	0	-647 580	0	-647 580	-647 580
Kohustused kindlustuslepingutest lõppsald	8 636 099	-688 054	7 948 045	18 127 751	589 802	18 717 553	26 665 598
Kokku kohustiste lõppsald	8 636 099	-688 054	7 948 045	17 480 171	589 802	18 069 973	26 018 018

2022	Kohustised tuleviku väljamakseteks (LRC)			Toimunud kahjude kohustis (LIC)			
	Kohustised tuleviku väljamakseteks	Sõlmimiskulud	LRC kokku	Tulevaste rahavoogude nüüdiseväärtuse hinnang	Riskikohendus	LIC kokku	Kokku
Varad kindlustuslepingutest algsaldo	0	0	0	-708 714	0	-708 714	-708 714
Kohustused kindlustuslepingutest algsaldo	6 644 342	-599 439	6 044 904	15 534 515	434 825	15 969 340	22 014 243
Neto kohustiste algsaldo	6 644 342	-599 439	6 044 904	14 825 801	434 825	15 260 626	21 305 529
Muutused koondkasumiaruandes							
Tulu kindlustustegevusest	-26 749 801	0	-26 749 801	0	0	0	-26 749 801
Kindlustuse sõlmimiskulude amortisatsioon		2 251 475	2 251 475	0	0	0	2 251 475
Tekkinud kahjunõuded ja muud kulud kindlustustegevusest	0	0	0	17 314 582	76 980	17 391 562	17 391 562
Kulud kindlustustegevusest kokku	0	2 251 475	2 251 475	17 314 582	76 980	17 391 562	19 643 037
Tulem kindlustustegevusest	-26 749 801	2 251 475	-24 498 326	17 314 582	76 980	17 391 562	-7 106 764
Kindlustuslepingute finantskulud	0	0	0	-156 597	0	-156 597	-156 597
Kokku muutus koondkasumiaruandes	-26 749 801	2 251 475	-24 498 326	17 157 985	76 980	17 234 965	-7 263 361
Rahavood							
Laekunud kindlustusmaksed	27 824 528	0	27 824 528	0	0	0	27 824 528
Makstud hüvitised ja muud kulud kindlustustegevusest	0	0	0	-16 013 912	0	-16 013 912	-16 013 912
Kindlustuse sõlmimiskulude rahavood	0	-2 367 109	-2 367 109	0	0	0	-2 367 109
Kokku rahavood	27 824 528	-2 367 109	25 457 419	-16 013 912	0	-16 013 912	9 443 507
Varad kindlustuslepingutest lõppsaldo	0	0	0	-713 925	0	-713 925	-713 925
Kohustused kindlustuslepingutest lõppsaldo	7 719 069	-715 073	7 003 996	16 683 799	511 805	17 195 604	24 199 600
Kokku kohustiste lõppsaldo	7 719 069	-715 073	7 003 996	15 969 874	511 805	16 481 679	23 485 675

20.2 EDASIKINDLUSTUSLEPINGUD

Analüüs varades tuleviku väljamakseteks ja toimunud kahjude kohustistes

	Varad tuleviku väljamakseteks (ARC)		Varad toimunud kahjude kohustise jaoks (AIC)		
	Varad tuleviku väljamakseteks	Tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse hinnang	Riskikohendus	AIC kokku	Kokku
2023					
Kohustised edasikindlustuslepingutest algsaldo	0	-194 093	0	-194 093	-194 093
Varad edasikindlustuslepingutest algsaldo	736 108	9 287 880	396 605	9 684 485	10 420 593
Neto varad edasikindlustusest algsaldo	736 108	9 093 787	396 605	9 490 392	10 226 500
Muutused koondkasumiaruandes					
Makstud kindlustusmaksete edasikindlustatud osa	-6 181 534	0	0	0	-6 181 534
Tekkinud kahjunõuete ja muude kulude kindlustustegevusest edasikindlustatud	0	6 055 019	-48 033	6 006 985	6 006 985
Netokulud/-tulud edasikindlustusest	-6 181 534	6 055 019	-48 033	6 006 985	-174 548
Edasikindlustuslepingute finantskulud		-258 152	0	-258 152	-258 152
Kokku muutus koondkasumiaruandes	-6 181 534	5 796 866	-48 033	5 748 833	-432 701
Rahavood					
Laekunud edasikindlustuse preemiad	6 032 156	0	0	0	6 032 156
Makstud hüvitised ja kulud edasikindlustustegevusest	0	-4 362 682	0	-4 362 682	-4 362 682
Kokku rahavood	6 032 156	-4 362 682	0	-4 362 682	1 669 474
Kohustused edasikindlustuslepingutest lõppsald	0	-91 706	0	-91 706	-91 706
Varad edasikindlustuslepingutest lõppsald	586 730	10 619 678	348 571	10 968 249	11 554 979
Neto varad edasikindlustusest lõppsald	586 730	10 527 972	348 571	10 876 543	11 463 273

2022	Varad tuleviku väljamakseteks	Tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse hinnang	Riskikohendus	AIC kokku	Kokku
Kohustised edasikindlustuslepingutest algsaldo	0	-263 750	0	-263 750	-263 750
Varad edasikindlustuslepingutest algsaldo	611 754	8 901 957	244 777	9 146 734	9 758 488
Neto varad edasikindlustusest algsaldo	611 754	8 638 207	244 777	8 882 984	9 494 738
Muutused koondkasumiaruandes					
Makstud kindlustusmaksete edasikindlustatud osa	-4 155 764	0	0	0	-4 155 764
Tekkinud kahjunõuete ja muude kulude kindlustustegevusest edasikindlustatud osa	0	3 214 396	151 827	3 366 224	3 366 224
Netokulud/-tulud edasikindlustusest	-4 155 764	3 214 396	151 827	3 366 224	-789 540
Edasikindlustuslepingute finantskulud		-105 422	0	-105 422	-105 422
Kokku muutus koondkasumiaruandes	-4 155 764	3 108 974	151 827	3 260 801	-894 963
Rahavood					
Laekunud edasikindlustuse preemiad	4 280 118	0	0	0	4 280 118
Makstud hüvitised ja kulud edasikindlustustegevusest	0	-2 653 394	0	-2 653 394	-2 653 394
Kokku rahavood	4 280 118	-2 653 394	0	-2 653 394	1 626 724
Kohustised edasikindlustuslepingutest lõppsaldo	0	-194 093	0	-194 093	-194 093
Varad edasikindlustuslepingutest lõppsaldo	736 108	9 287 880	396 605	9 684 485	10 420 593
Neto varad edasikindlustusest lõppsaldo	736 108	9 093 787	396 605	9 490 392	10 226 500

21. KAHJUDE KUJUNEMINE

Kahjude kujunemise tabel on koostatud eesmärgiga panna finantsaruannetes kajastatud toimunud kahjude brutokohustiste konteksti, mis lubaks võrrelda kahjude kujunemist eelnevate aastatega. Tulemusena näitab tabel ettevõtte võimet hinnata kogu kahjude väärtust ja hinnata kas kohustised on olnud eelnevatel aastatel piisavad. Tabelis on toodud viimase kümne aasta kumulatiivsete kahjude hinnangud (toimunud kahjude kohustis nii teatatud kui ka teatamata kahjude osas ja kahjude väljamaksed koos saadud tagasinõuetega) poliisi kehtivuse alguse aastale järgnenud aasta lõpu seisuga võrreldes hinnangutega järgmiste aastate lõpus.

Kahju toimumise aastast möödunud aastate arv <i>tuhat eurot</i>	Varasemad aastad	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Kokku
0		9 219	11 119	12 858	12 132	13 229	12 857	12 074	16 504	17 510	22 473	
1		9 469	11 038	12 323	12 050	13 231	12 596	11 700	16 575	17 598		
2		9 372	10 843	12 109	11 775	12 959	12 278	11 471	16 337			
3		9 084	10 501	11 951	11 593	12 542	12 127	11 415				
4		10 513	10 406	12 019	11 235	12 485	12 162					
5		10 509	10 398	11 779	11 201	12 462						
6		12 138	10 410	11 684	11 146							
7		12 449	10 394	11 664								
8		12 495	10 411									
9		14 489										
Kokku toimunud		14 489	10 411	11 664	11 146	12 462	12 162	11 415	16 337	17 598	22 473	
Kokku makstud		12 435	10 109	11 205	11 065	12 282	12 028	11 120	15 453	16 085	15 090	
Kokku diskonteerimata kohustis	5 247	2 053	301	459	81	179	134	295	885	1 512	7 383	18 530
Diskonteeritud kohustis	5 133	2 009	295	449	79	176	131	288	865	1 480	7 223	18 128

22. RENDIARVESTUS

22.1 RENDID RENDILEVÖTJANA

(A). Kasutusõiguse varad

Kontsern rendib kontoripindu. Varana hinnatakse lepinguid, mis on tähtajalised ja mida soovitakse pikendada ning tähtajatud, mida eeldatavasti kasutatakse veel kolme aasta jooksul aruande kuupäevast alates. Rendikohustiste aluseks olevate tähtajaliste rendilepingute kehtivuse lõpp on vahemikus 01.01.2024 kuni 30.11.2027 a. Hindamisel oleme arvestanud, et oleme lepingus lepingu tähtajani või kolm aastat alates bilansi kuupäevast. Tarbijahinnaindeksi kasvule vastavalt on õigus rendimakset iga-aastaselt õigus muuta üheksal rendileandjal üheteistkümnest. Rendilepingutel garanteeritud jääkväärtused puuduvad. Salva mõõdab rendikohustist järelejäänud rendimaksete nüüdisväärtuses, mida diskonteeritakse rentniku alternatiivse laenuintressimääraga esmase rakendamise kuupäeval. Kasutatud diskontomäär on 3,5%.

eurodes	Maa ja ehitised
Jääkmaksumus 31.12.2021	840 829
Rendiperioodi muutusest või indeksi muutusest tulenev muutus	380 516
Amortisatsioon	-244 475
Jääkmaksumus 31.12.2022	976 870
Rendiperioodi muutusest või indeksi muutusest tulenev muutus	191 656
Amortisatsioon	-239 108
Jääkmaksumus 31.12.2023	929 418

(B). Rendikohustised

eurodes	
Jääk 31.12.2021	864 638
Rendikohustiselt arvestatud intress (kajastatud sõlmimiskuludes)	-14 276
Rendikohustise vähenemine	146 464
Jääk 31.12.2022	996 826
Rendikohustiselt arvestatud intress (kajastatud kuludes kindlustustegevusest)	-22 222
Rendikohustise vähenemine	109 098
Jääk 31.12.2023	951 514

(C). Kulud kajastatud kasumiaruandes

eurodes	2023	2022
Lühiajaliste rendilepingute kulud (kajastatud kuludes kindlustustegevusest)	49 911	31 931
Väikese alusvara väärtusega rentide kulu (kajastatud kuludes kindlustustegevusest)	20 076	19 656

(D). Rahavoogude aruandes kajastatud summa

eurodes	2023	2022
Kokku rahavood rendimakseteks	211 317	196 331

22.2 RENDID RENDILEANDJANA

Kontsern rendib oma kinnisvara välja kasutusrendi tingimustel. Renditulu on kajastatud tuluna kinnisvarainvesteeringutelt.

<i>eurodes</i>	2023	2022
Üüritulu	222 550	150 118

Järgmiste perioodide konsolideeritud üüritulud mittekatkestatavatelt lepingutelt:

Kuni 1 aasta 50 026

1-5 aastat 97 363

23. OMAKAPITAL

Kindlustustegevuse seadus sätestab kahjukindlustusandjatele nõuded põhiomavahendite suurusele, samuti nõuded miinimum- ja solventsuskapitali suurusele ja koosseisule. Nõuetekohaste omavahendite suurus peab vastama suurusele, millest väiksemas summas nõuetekohaste põhiomavahendite olemasolu korral oleks kindlustusandja tegevuse jätkumisel liiga kõrge oht, et kindlustusvõtjate, kindlustatute ja soodustatud isikute ees võetud kohustised jäävad täitmata.

Kindlustusandja miinimumkapitalinõue on 4 miljonit eurot. Aruandeperioodil peeti kinni kõikidest omakapitali ja omavahendite suurusele ette nähtud nõuetest.

AKTSIAKAPITAL

Aktisakapital on täies ulatuses sisse makstud rahas. Seisuga 31.12.2023 on emiteeritud aktsiate arve 1 000 000 nimiväärtusega 3,2 eurot. Aktsiate arv ega aktisakapitali suurus ei ole võrreldes eelmise aastaga muutunud. 50% kontserni aktsiatest kuulub Eesti eraisikutele. 5% kontserni aktsiatest kuulub Salva Kindlustuse AS-le ja aktsiaid hoitakse omaaktsiatena. Ostu-müügi hind kujunes osapoolte kokkuleppe tulemusena. Aktsiate võõrandamise aeg ei ole teada. Iga aktsia, välja arvatud omaaktsia, annab õiguse dividendideks, kui neid välja kuulutatakse ning ühe hääle aktsionäride üldkoosolekul.

RESERVKAPITAL

Ettevõtte moodustab kohustusliku reservkapitali lähtudes äriseadustiku nõuetest ja põhikirjas sätestatust. Reservkapital on äriseadustikuga ette nähtud kohustuslik reserv, mida võib üldkoosoleku otsusel kasutada kahjumi katmiseks, kui seda pole võimalik katta aktsiaseltsi vabast omakapitalist, samuti aktisakapitali suurendamiseks. Reservkapitali minimaalne suurus on 1/10 aktisakapitalist, see moodustatakse kasumieraldistest ja seda ei saa jaotada aktsionäridele.

Reservkapital sisaldab Salva Kindlustuse AS kohustuslikku reservkapitali 320 000 eurot ja Salva Kahjukäsitle OÜ kohustuslikku reservkapitali 1 278 eurot. Muud reservid sisaldavad puhaskasumi arvelt loodud reservi ja neid kasutatakse võimalike kahjumite katmiseks.

DIVIDENDID

Aktsionäride 25.04.2023 a. üldkoosolek otsustas 2022. aasta eest kasumit mitte jaotada, st. dividendina väljamakseid mitte teha.

Seisuga 31. detsember 2023 moodustas kontserni jaotamata kasum 22 853 687 eurot (31. detsember 2022: 20 951 772 eurot). Seisuga 31. detsember 2023 on võimalik jaotamata kasumist dividendidena välja maksta 18 282 950 eurot (2022: 16 761 418 eurot). Osa võimalikest dividendidest 20% maksumääraga (tasumisele kuuluv tulumaks moodustaks 20/80 netoväljamaksest). Tekkiv tulumaksukulu oleks 4 570 737 eurot (2022: 4 190 354 eurot).

24. ERALDISED JA POTENTSIAALSSED KOHUSTISED

Salva Kindlustuse AS vastu on esitatud kindlustuskahjudega seotud haginõudeid summas 10,6 miljonit eurot, millest hüvitamisele võib kuuluda hinnanguliselt kuni 3,9 miljonit eurot. Sellised kindlustuskahjudega seotud potentsiaalsed nõuded on kajastatud toimunud kahjude kohustistes vastavalt juhtkonna hinnangule tõenäoliselt realiseeruvate summade ulatuses.

Nõuetest summaliselt enamuse moodustavad kolm hagi, mille osas on käimas kohtuvaidlused, kus ühes hagis on tehtud Ringkonnakohtu otsus Salva Kindlustuse AS kasuks, ühe hagi menetlus on maakohtus algstaadiumis ning ühes hagis on esimese astme kohtu otsus tehtud Salva Kindlustuse AS kahjuks:

1) Ühe ehituskindlustuslepingu alusel esitatud nõude suurusjärg on 8 miljonit eurot. Tegemist on vaidlusega maa-aluste torude kahjustumisega tekkinud kindlustusandja hüvitamiskohustuse olemasolu ja selle ulatuse üle. Juhtkond on hinnanud asjaolusid ja leiab, et selle juhtumi raames on varasemalt juba väljamakstud hüvitisega kõik hageja potentsiaalsed nõuded rahuldatud ning juhtkonna hinnangul alused ja põhjendused lõppastmes hageja poolse positiivse kohtulahendini jõudmiseks puuduvad. Hagile on esitatud kaalukad vastuväited. Juhtkond ei pea vajalikuks kajastada kogu nõuet toimunud kahjude kohustistes. Kohustistes on kajastatud ca neljandik.

2) Krediidiasutuse poolt esitatud nõude suurusjärg on 0,5 miljonit eurot. Krediidiasutus on esitanud võlausaldajana hagi võlgniku pankrotihalduri tsiviilvastutuskindlustuse lepingu alusel. Tegemist on vaidlusega pankrotihalduri poolt toime pandud ebaseadusliku raha omastamisega võlgniku kontolt läbi suure hulga erinevate alusetute maksete tegemise. Salva Kindlustuse AS hinnangul on tema poolt pankrotihalduriga sõlmitud lepingud kehtivalt tühistatud, pankrotihalduri tahtlik õigusvastane tegevus ei ole kindlustatud. Samuti ei olnud kindlustatud pankrotihalduri alusetust rikastumisest tulenevad nõuded. Ühtlasi ei ole hagejale kahju tekkinud, kuna võlgniku pankrotivara omastamine sai kahju tekitada ainult võlgnikule endale. Juhtkond on hinnanud asjaolusid ja leiab, et hagejal puuduvad alused ja põhjendused lõppastmes positiivse kohtulahendini jõudmiseks, mistõttu juhtkond ei pea vajalikuks kajastada eraldist toimunud kahjude kohustises v.a. hinnangulised kohtukulud. On tõenäoline, et lähemal ajal teeb Riigikohus hageja kassatsioonkaebuse menetlusse mitte võtmise määruse ja sellega lõpeb hagimenetlus Salva Kindlustuse AS suhtes edukalt.

3) Eelnevas punktis 2 väljatoodud hagiga seondult on sama nõudega seoses esitanud lisaks pankrotihaldur nõude suurusjärgus 0,7 miljonit eurot Salva Kindlustuse AS vastu, sest ringkonnakohus on eelnevas punktis viidatud kohtuasjas selgitanud, et võlgniku pankrotivara omastamine saab kahju tekitada ainult võlgnikule endale, mitte võlgniku võlausaldajale (punktis 2 viidatud krediidiasutus), mis teeb õiguslikult võimatuks punktis 2 viidatud võlausaldaja kahjunõude rahuldamise. Salva Kindlustuse AS vastuväited käesolevale hagile on põhiosas kattuvad punktis 2 viidatud vastuväidetega. Samas märgime, et pankrotihalduri samast rikkumisest tulenevat nõuet ei ole võimalik rahuldada Salva Kindlustuse AS suhtes topelt. Juhtkond on hinnanud asjaolusid ja leiab, et hagejal puuduvad alused ja põhjendused lõppastmes positiivse kohtulahendini jõudmiseks, mistõttu juhtkond ei pea vajalikuks kajastada eraldist toimunud kahjude kohustises v.a. hinnangulised kohtukulud.

25. TEHINGUD SEOTUD OSAPOOLTEGA

Seotud osapoolteks on:

- o ettevõtte omanikud:

Tiit Pahapill 45%

AMBER TRUST S.C.A., SICAF-SIF Registrikood: LUB87145

Eraisikud 5%

Salva Kindlustuse AS 5%

- o teised konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted:

Salva Kahjukäsitle OÜ, AuroraAssets OÜ, Tammepärja Arenduse OÜ ja Pille 24 OÜ;

- o seltsi juhtkonna liikmed:

Andres Lõhmus, Urmas Kivirüüt, Irja Elias, Kaupo Kalev ja nendega seotud ettevõtted;

- o nõukogu liikmed:

Reigo Kala, Jaanus Vihand, Peep Kütt, Leho Siimsen, Hardi Sui, Marko Kajandu, Koit Pikaro ja nendega seotud ettevõtjad.

TEHINGUD JUHATUSE JA NÕUKOGU LIIKMETEGA

Juhtkonna liikmete ja nendega seotud ettevõtetele on 2023. aasta jooksul sõlmitud kindlustuslepinguid kogukindlustusmaksetega summas 26 122 eurot, makstud hüvitsi summas 2 584 eurot ning ostetud muid teenuseid summas 46 584 eurot. Juhatuse liikmete palgakulud moodustasid 760 tuhat eurot ja nõukogu liikmetele makstud tasud 56 tuhat eurot. Seltsi juhatuse liikmetega sõlmitakse töölepinguid. Seltsi juhatuse liikmetega eraldi juhatuse liikme lepinguid ei sõlmita, mistõttu juhatuse liikmetele tulemustasusid, lepingutest tulenevaid, ei maksta. Samuti ei nähta juhatuse liikmetele lepingutega ette tasusid või kompensatsioone seoses juhatuse liikme volituste lõppemisega, sõltumata volituste lõppemise alusest. Seltsi juhatuse liikmetele võidakse maksta tulemustasusid nõukogu koosoleku otsusega. Tulemustasu maksmisel arvestatakse Seltsi majandusaasta tulemuste edukust.

TEHINGUD TEISTE SEOTUD OSAPOOLTEGA

Oma töötajatele ja seotud isikutele antud laenude jääk moodustas 31.12.2023 seisuga 4 235 eurot (31.12.2022: 11 715 eurot).

Konsolideerimisgruppi kuuluvate ettevõtete, sh. tütarettevõtete tehingud on konsolideeritud aruandes elimineeritud. Kontserni juhtkonna hinnangul ei ole tehingutes eelpoolnimetatud osapooltega kasutatud turuhinnast oluliselt erinevaid hindu.

26. TÜTARETTEVÕTTED

Järgmises tabelis on toodud Kontserni tütarettevõtete andmed

<i>eurodes</i>	Osalus		
Tütarettevõtte	Omakapital 31.12.2023	31.12.2023	31.12.2022
Salva Kahjukäsitle OÜ	7 196 111	100%	100%
Tammepärja Arenduse OÜ	184 447	100%	100%
Pille 24 OÜ	1 055 417	100%	100%
AuroraAssets OÜ	13 213	50,21%	50,21%

Arvestades, et AuroraAssets OÜ tegevusmaht on Salva Kindlustuse AS varade mahtu ja käivet arvestades ja õige ja õiglase ülevaate andmiseks ebaoluline, on tütarettevõtte kajastatud 2023. aasta 31. detsembri seisuga soetusmaksumuses ja ei ole konsolideeritud.

27. EMAETTEVÕTTE KONSOLIDEERIMATA PÕHIARUANDED NAGU NEED ON NÕUTUD EESTI RAAMATUPIDAMISE SEADUSES

27.1 SALVA KINDLUSTUSE AS KOONDKASUMIARUANNE

<i>eurodes</i>	2023	2022 (korrigeeritud)
Tulu kindlustustegevusest	30 723 071	26 876 656
Kulud kindlustustegevusest	-28 092 676	-24 409 477
Netokulud edasikindlustusest	332 896	-197 523
Tulem kindlustustegevusest	2 963 291	2 269 656
Tulud investeeringutelt	1 599 038	623 839
Muud investeeringute kulud	-176 592	-146 025
Tulem investeeringutelt	1 422 446	477 814
Kindlustuslepingute finantskulu	-101 261	-51 175
Neto finantstulem	4 284 476	2 696 295
Muud tulud	52 979	46 056
Muud tegevuskulud	-2 309 293	-2 020 027
Muu finantstulu ja -kulu	-4 193	12 600
Aruandeperioodi kasum	2 023 969	734 924

27.2 SALVA KINDLUSTUSE AS FINANTSSEISUNDI ARUANNE

<i>eurodes</i>	31.12.2023	31.12.2022 (korrigeeritud)
Varad		
Raha ja raha ekvivalendid	3 413 705	4 998 070
Tütarettevõtted	7 978 048	7 095 101
Finantsinvesteeringud		
- õiglasel väärtuses läbi kasumiaruande	28 537 086	24 966 292
- korrigeeritud soetusmaksumuses	305 596	312 931
Muud nõuded ja ettemakstud kulud	122 843	101 299
Varad kindlustuslepingutest	647 580	713 925
Varad edasikindlustuslepingutest	11 554 979	10 226 501
Materiaalne põhivara	219 768	259 763
Kasutusõiguse alusel kasutatavad varad	929 418	976 870
Immateriaalne põhivara	1 902 852	1 511 531
KOKKU VARAD	55 611 875	51 162 283
Kohustused		
Võlad ja ettemakstud tulud	1 822 820	1 715 495
Rendikohustused	951 514	996 826
Kohustused edasikindlustuslepingutest	91 706	194 093
Kohustused kindlustuslepingutest	26 665 598	24 199 600
KOKKU KOHUSTUSED	29 531 638	27 106 014
Omakapital		
Aktiikapital	3 200 000	3 200 000
Oma aktsiad (-)	-1 155 000	-1 155 000
Reservkapital ja muud reservid	384 428	384 428
Jaotamata kasum	23 650 809	21 626 840
KOKKU OMAKAPITAL	26 080 237	24 056 268
KOKKU KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL	55 611 875	51 162 282

27.3 SALVA KINDLUSTUSE AS RAHAVOOGUDE ARUANNE

<i>eurodes</i>	2023	2022 (korrigeeritud)
Äritegevuse rahavood		
Saadud kindlustuslepingute tulud	29 262 640	25 783 129
Makstud kindlustuslepingute kulud	-19 489 337	-16 711 571
Edasikindlustusmaksed ja laekumised	-645 976	-537 127
Tasutud rendimakseteks	-301 884	-289 783
Makstud tegevuskuludeks ja töötajatele	-6 438 762	-5 461 427
Muud tulud ja kulud	-19 420	0
Kokku äritegevuse rahavood	2 367 261	2 783 221
Investeeringustegevuse rahavood		
Saadud intressid	636 719	423 610
Saadud dividendid	60 244	34 061
Investeeringute müügist saadud tulu	4 126 047	12 195 971
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus	-962 870	-306 656
Investeeringute soetus	-7 675 026	-11 658 104
Makstud investeeringute kulud	-136 740	-124 097
Kokku investeeringustegevuse rahavood	-3 951 626	564 785
Finantseerimistegevuse rahavood		
Oma aktsiate ost	0	-1 155 000
Kokku finantseerimistegevuse rahavood	0	-1 155 000
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-1 584 365	2 193 006
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	4 998 070	2 805 064
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	3 413 705	4 998 070

27.4 SALVA KINDLUSTUSE AS OMAKAPITALI LIIKUMISE ARUANNE

<i>eurodes</i>	Aksiakapital	Omaaktsiad	Reservkapital ja muud reservid	Jaotamata kasum	Kokku
Varem avalikustatud seisuga 01.01.2022	3 200 000	0	384 428	21 187 059	24 771 487
IFRS 17 standardi rakendamise mõju	0	0	0	-295 143	-295 143
01.01.2022 (korrigeeritud)	3 200 000	0	384 428	20 891 916	24 476 344
Omaaktsiate tagasiost	0	-1 155 000	0	0	-1 155 000
Aruandeperioodi kasum	0	0	0	734 924	734 924
31.12.2022 (korrigeeritud)	3 200 000	-1 155 000	384 428	21 626 840	24 056 268
Aruandeperioodi kasum	0	0	0	2 023 969	2 023 969
Seisuga 31.12.2023	3 200 000	-1 155 000	384 428	23 650 809	26 080 237

JUHATUSE ALLKIRJAD 2023. AASTA AASTAARUANDELE

Salva Kindlustuse AS juhatus on koostanud 2023. aasta tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande.

Juhatus:

Tiit Pahapill	juhatuse esimees	/ allkirjastatud digitaalselt/	04.04.2024
Urmas Kivirüüt	juhatuse liige	/ allkirjastatud digitaalselt/	04.04.2024
Irja Elias	juhatuse liige	/ allkirjastatud digitaalselt/	04.04.2024
Kaupo Kalev	juhatuse liige	/ allkirjastatud digitaalselt/	04.04.2024
Andres Lõhmus	juhatuse liige	/ allkirjastatud digitaalselt/	04.04.2024

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 04.04.2024

Salva Kindlustuse AS (registrikood: 10284984) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
IRJA ELIAS	Juhatuse liige	03.04.2024
URMAS KIVIRÜÜT	Juhatuse liige	04.04.2024
KAUPO KALEV	Juhatuse liige	04.04.2024
TIIT PAHAPILL	Juhatuse liige	04.04.2024
ANDRES LÕHMUS	Juhatuse liige	04.04.2024

Aruande üldkoosoleku kinnitamise staatus

Üldkoosoleku poolt kinnitatud

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Salva Kindlustuse AS aktsionäridele

Aruanne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta

Arvamus

Oleme auditeerinud Salva Kindlustuse AS ja selle tütaretevõtete (koos nimetatud kontsern) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2023, konsolideeritud koondkasumiaruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad olulist informatsiooni arvestuspõhimõtete kohta ning muud selgitavat informatsiooni.

Meie arvates kajastab lehekülgedel 10 kuni 53 esitatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt kontserni konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2023 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme kontsernist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Peamised auditi asjaolud

Peamised auditi asjaolud on asjaolud, mis olid meie kutsealase otsustuse kohaselt käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi seisukohast kõige märkimisväärsamad. Neid asjaolusid käsitlesime konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku auditi kontekstis ja selle kohta arvamus kujundamisel ning me ei esita nende asjaolude kohta eraldi arvamust.

Toimunud kahjude kohustise mõõtmine

Kontserni konsolideeritud finantsseisundi aruandes on seisuga 31.12.2023 kajastatud kohustised kindlustuslepingutest summas 26 665 598 eurot, millest 18 717 553 eurot moodustab toimunud kahjude kohustis. Toimunud kahjude kohustis koosneb tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse hinnangust summas 18 127 751 eurot ja riskikohendusest summas 589 802 eurot.

Täiendav informatsioon on esitatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisas 3 (Oluliste hinnangute, eelduste ja otsustuste kasutamine), lisas 4.1 (muudatused arvestuspõhimõtetes), lisas 5.3 (kindlustus- ja edasikindlustuslepingute peamised arvestuspõhimõtted), lisas 20 (Kindlustus- ja edasikindlustuslepingud) ja lisas 21 (Kahjude kujunemine).

Peamine auditi asjaolu

Kohustised kindlustuslepingutest moodustavad ühe kõige olulisema osa kindlustuseltsi konsolideeritud finantsseisundi aruandes kajastatud kohustistest. Toimunud kahjude kohustis moodustab kindlustuslepingute kohustistest kõige hinnangulisema osa.

Juhatus kasutab aruandekuupäeva seisuga toimunud kahjude kohustise parima hinnangu määramiseks erinevaid keerulisi ja subjektiivseid kindlustusmatemaatilisi meetodeid, nii tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse hinnangu kui ka riskikohenduse osas.

Tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse hindamine hõlmab olulisi juhatuse hinnanguid, mis on peamiselt seotud eeldustega tulevaste sündmuste osas ja kindlustuslepingute täitmisega seotud rahavoogude arengute ning nende nüüdisväärtuse kohta. Kindlustuslepingute täitmisega seotud rahavood määratakse kindlaks toimunud ja teatatud ning toimunud, kuid teatamata kahjude hinnanguliste rahavoogude alusel. Suhteliselt ebaolulised muutused nendes eeldustes võivad oluliselt mõjutada toimunud kahjude kohustise hinnangulisi summasid. Eeldused, mille hinnanguline ebakindlus on kõige suurem, on kahjumäärade, kahjude sageduse, keskmiste kahjusummade, kahjukäsitluskulude, diskontomäärade, tulevaste annuiteedimaksete suuruse muutuste ja eeldatava makseperioodi eeldused.

Rakendatavate mudelite tulemused võivad sisaldada vigu ebatäpsuste ja mittetäielike andmete sisestamise või rakendamise tõttu. Seega oli meie auditi fookuses ka aktuaarsete prognooside aluseks olevate alusandmete täielikkus ja täpsus.

Kuidas seda asjaolu auditis käsitleti

Eeltoodud asjaoludest tulenevalt oli toimunud kahjude kohustise hindamine peamine auditi asjaolu. Toimunud kahjude kohustise auditeerimisel kaasasime oma auditi meeskonda ka aktuaarid. Koostöös aktuaaridega hõlmasid meie auditiprotseduuri muuhulgas järgmist:

- testisime kindlustuskahjude registreerimise ja mõõtmisega seotud peamiste kontrollimehhanismide, sh asjakohaste juhtkonna poolse ülevaatus, raamatupidamislike ja aktuaarsete kontrollide, ülesehitust ja toimimise tõhusust;
- hindasime, kas tulevaste rahavoogude leidmiseks kasutatud meetodid ja hinnangud on asjakohased ning vastavuses kohalduva finantsaruandluse raamistikuga;
- omandasime arusaama tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse leidmiseks kasutatud diskontomäära osas ja hindasime selle asjakohasust;
- omandasime arusaama kasutatud riskikohenduse osas ja hindasime selle asjakohasust;
- testisime, kas IT keskkonnaga seotud üldised kontrollid on efektiivsed;
- testisime toimunud ja teatatud kahjude kohustise arvutuse matemaatilist korrektsust;
- testisime, et toimunud ja teatatud arvutustes kasutatud alusandmed on kõikehõlmavad, võrreldes neid kontserni andmebaasides oleva infoga;
- testisime toimunud ja teatatud kahjude arvutuses kasutatud hinnangute täpsust ja asjakohasust. Sealhulgas hindasime eelmise aasta hinnangute usaldusväärsust ja täielikkust, võttes arvesse aruandeaastal makstud tegelikke kahjusid ning kahjureservide muutust;
- hindasime, kas konsolideeritud avalikustatud informatsioon, sh IFRS 17 „Kindlustuslepingud“ standardile ülemineku osas, on piisav ja asjakohane.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei esita selle kohta mitte mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meil kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seejuures, kas see lahkneb oluliselt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või teadmistest, mille auditi käigus omandasime, või kas see näib olevat muul viisil oluliselt väärkajastatud. Lisaks on meie kohustus avaldada, kas tegevusaruandes esitatud informatsioon on vastavuses kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Kui me teeme oma töö alusel järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, siis oleme kohustatud sellest asjaolust teavitama. Meil ei ole sellega seoses millestki teavitada ning avaldame, et tegevusaruandes esitatud informatsioon on olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega ning kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud, ja sellise sisekontrolli eest, mida juhatus peab vajalikuks, et oleks võimalik koostada pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama, kas kontsern suudab oma tegevust jätkata, esitama infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta, kui see on asjakohane, ja kasutama arvestuses tegevuse jätkuvuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb kontserni likvideerida või selle tegevuse lõpetada või kui tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad kontserni finantsaruandlusprotsessi järelevalve eest.

Vandeaudiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta ja anda välja vandeaudiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise esinemisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) teostatud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Rahvusvaheliste auditeerimise standardite (Eesti) kohase auditi käigus kasutame kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi vältel. Lisaks:

- teeme kindlaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid ja hindame neid, kavandame riskidele vastavad auditiprotseduure ja teostame neid ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, informatsiooni tahtlikku esitamata jätmist või vääresitust või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi jaoks asjakohasest sisekontrollist, et kavandada antud tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust kontserni sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse raamatupidamishinnangute ja nende kohta avalikustatud informatsiooni põhjendatust;
- teeme järelduse selle kohta, kas arvestuses tegevuse jätkuvuse alusprintsipi kasutamine juhatuse poolt on asjakohane ja kas hangitud auditi

tõendusmaterjali põhjal esineb sündmustest või tingimustest tulenevat olulist ebakindlust, mis võib tekitada märkimisväärset kahtlust kontserni jätkuva tegutsemise suhtes. Kui järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, siis oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud informatsioonile või kui avalikustatud informatsioon on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad kuni vandeaudiitori aruande kuupäevani hangitud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad põhjustada seda, et kontsern ei jätkaks oma tegevust;

– hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab selle aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi õiglasel viisil;

– hangime kontserni majandusüksuste või äritegevuse finantsinformatsiooni kohta piisavalt asjakohast tõendusmaterjali, et avaldada arvamust kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Vastutame kontserni auditi juhtimise, järelevalve ja teostamise eest. Oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Vahetame informatsiooni nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, muuhulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute, kaasa arvatud auditi käigus tuvastatud märkimisväärsete sisekontrolli puuduste kohta.

Esitame neile, kelle ülesandeks on valitsemine, avalduse, milles kinnitame, et oleme järginud sõltumatust puudutavaid eetikanõudeid, ning edastame neile informatsiooni kõikide suhete ja muude asjaolude kohta, mille puhul võib põhjendatult arvata, et need kahjustavad meie sõltumatust ja, juhul kui see on asjakohane, informatsiooni vastavate kaitsemehhanismide kohta.

Neile, kelle ülesandeks on valitsemine, esitatud asjaolude seast määratleme need, mis olid käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi seisukohast kõige märkimisväärsamad ja on seega peamised auditi asjaolud. Kirjeldame neid asjaolusid vandeaudiitori aruandes, välja arvatud juhul, kui seaduse või regulatsiooni kohaselt on keelatud mõne asjaolu kohta informatsiooni avalikustada või kui me äärmiselt erandlikel juhtudel otsustame, et mõne asjaolu kohta ei tohiks meie aruandes informatsiooni avaldada, sest võib põhjendatult eeldada, et avaldamise kahjulikud tagajärjed kaaluvad üles avalikes huvides avaldamisest tõusva kasu.

Aruanne muude seadusest tulenevate ja regulatiivsete nõuete kohta

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, määrasid meid 27.10.2023 auditeerima Salva Kindlustuse AS 31.12.2023 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet. Audiitorteenust oleme osutanud katkematult 7 aastat ja see hõlmab perioode, mis lõppesid 31. detsember 2017 kuni 31. detsember 2023.

Me kinnitame, et:

– meie auditiarvamus on kooskõlas kontserni auditikomiteele esitatud täiendava aruandega;

– me ei ole osutanud kontsernile keelatud auditiväliseid teenuseid, millele on viidatud määruse (EL) nr 537/2014 artikli 5 lõikes 1. Me olime auditi tegemisel auditeeritavast üksusest sõltumatud.

Eero Kaup

Vandeaudiitori number 459

KPMG Baltics OÜ

Audiitorettevõtja tegevusluba nr 17

Narva mnt 5, Tallinn, Harju maakond, 10117

04.04.2024

Audiitorite digitaalallkirjad

Salva Kindlustuse AS (registrikood: 10284984) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
EERO KAUP	Vandeaudiitor	04.04.2024

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Kahjukindlustus	65121	30723071	100.00%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6800500
Faks	+372 6800501
E-posti aadress	salva@salva.ee